

MAGYAR SZÁLLODÁS ÉS VENDÉGLŐS.

HOTELIER ET RESTAURATEUR DE HONGRIE
UNGARISCHER HOTELIER UND GASTWIRT

A BUDAPESTI SZÁLLODÁSOK ÉS VENDÉGLŐSÖK IPARTESTÜLETÉNEK, A MAGYAR SZÁLLODÁSOK ÉS VENDÉGLŐSÖK
ORSZÁGOS SZÖVETSEGE NEK HIVATALOS LAPJA

SZERKESZTI:
REDIGÉ PAR:
BALLAI KÁROLY

Organe et propriété du Syndicat des Hoteliers et Restaurateurs de Budapest

Organ und Verlag der Budapester Hoteliers- und
Gastwirtegenossenschaft

SZERKESZTŐSÉG (REDAKTION): BUDAPEST, IX., LÓNYAY UCCA 22. SZÁM ☎ TELEFONSZÁM: AUTOMATA 86-1-82

Tisztelt Kartársaink!

A taggyűlés méltó módon és tagadhatatlanul nagy hatással lezajlott.

Az elnökség legközelebbi feladata, hogy a hazai szállodás és vendéglősiipar óhajait az elfogadott határozati javaslat alapján a kormánynál tolmácsolja.

Az erre szolgáló memorandumon már dolgozunk, amelyet az adatok sokaságával iparkodunk bizonyítóerejűvé tenni.

Ezzel a munkával párhuzamosan fogjuk az iparra vonatkozó s most gyűjtött statisztikai adatokat földolgozni. Éppen ezért, hogy munkánk előrehaladásában gátolva ne legyen, fölkérjük mindazon kartársunkat, aki ívét még nem küldte be, azt iparunk és saját érdekében mielőbb beszolgáltatni szíveskedjék.

A memorandumot ezután a kormányelnök és az illetékes szakminiszter uraknak, valamint a polgármester úrnak fogjuk átadni.

Kartársaink legyenek addig türelemmel és velünk együtt reménnyel nézzenek a jövőnk elé, mert nagy meggyőződésünk az, hogy most, végre, történni is fog valami ipari sérelmeink orvoslására.

Végül ismételtén kérjük Kartársainkat, hogy az ipartestületi tagsági díjat befizetni szíveskedjenek, amelyet a második félévben, július 1-étől kezdődően, csökkenteni fogunk. Megismételjük azt a határozatot, hogy tagságdíjcsökkentésben csak az részesülhet, aki az első félévre tagsági díját kifizette. Aki az év második felére is befizette tagsági díját, annak a különbséget javára fogjuk írni.

Budapest, 1933 július 15-én.

BALLAI KÁROLY
jegyző.

MALOSIK FERENC
üv. alelnök.

POPPER MÓR ÉS LIPÓT RT. BORNAGYKERESKEDÉS
BUDAPEST-KÖBÁNYA, ELŐD UCCA 8.

TELEFON: * 48-4-62. — ALAPITTATÓTT: 1869. ÉVBEN.

Az 1922. évi szőlő és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Olvassuk, terjesszük lapunkat!

Szerezzünk előfizetőket!

A mi naptárunk.

1933 július 19 Szerda	D. e. 11 órakor a <i>képesítő bizottság</i> ülése az ipartestületben. Este 7 órakor <i>Jóbarátok vacsorája</i> Mayer Ferencnél (VI, Angol-park. Alpési falu.)	26 Szerda	D. e. fél 11 órakor a <i>képesítő bizottság</i> ülése az ipartestületben. D. e. 11 órakor a <i>segédvizsgáló bizottság</i> ülése az ipartestületben. Este 7 órakor <i>Jóbarátok vacsorája</i> Erdős Ignácánál (X, Hungária körút 285.)
20 Csütörtök	D. e. 10 órakor a <i>békéltető bizottság</i> ülése az ipartestületben.		
21 Péntek	D. e. 10 órakor <i>Gundel János és id. Kommer Ferenc emlékéért ápoló asztaltársaság</i> összejövedele Márkus Imrénél (III., Alsómargitsziget.)	28 Péntek	Este 8 órakor <i>vendéglősök vacsorája</i> Bandl Józsefnél (IV, Mária Valéria u. 2.)

DREHER **BAKSÖR**

Hegedüs József és Nagy Lajos géperőre berendezett asztalos üzeme. Szállodák és éttermek szállítója. Budapest, X., Füzér ucca 22. Tel.: 48-6-39.

RUMAN DEZSŐ
uri és női orthopéd és mű-cipész-mester Aranyéremmel kitüntetve. VIII, József körút 33. (bejárat a Békés-u.-ból)
Fájós és szenvedő lábakra rendelt cipők, igen nagy figyelemmel és a legnagyobb pontossággal készülnek.

MINKOVITS modern cimfestő műintézet
Budapest, VIII, Vig ucca 34. (saját ház) Telf. 38-5-52.

Cifka József pincegazdasági cikkek szaküzlete
BUDAPEST, V. KER., VILMOS CSÁSZÁR ÚT 48. SZ.
Borszívattyúk, szűrőgépek
és az összes borkezelési anyagok. Tel.: A. 228-92.

JILEK M. BÉLA speciális ellenőrző pénztár javító
Budapest, V., Honvéd u. 38. Telefon: 25-4-58
Pontos, lelki ismeretes munka.

Éz a hely a

Vendéglősök Beszerzési Csoportja Rt.

részére van fenntartva.

Közleményeinket csak a forrás megnevezésével lehet átvenni.
Cikkeket nem küldünk vissza!

SZÁLLODÁS és VENDÉGLŐS MAGYAR

Taggyűlésünk után.

(i.) SOKAKNAK, AKIK NYITOTT füllel és éber figyelemmel kísérték az elmúlt években ipartestületünk munkásságának vezetését, látták, hogy az nem vezethet máshová, ahova jutott s ezeknek nem is volt meglepetés az, ami történt. Csak azok lepődtek meg, akik a testületi élet elposványosodásából, a tagok érdeklődésének a fagypontra való zuhanásából, akik abból a tényből, hogy egy tisztújító közgyűlést nem lehetett a részvétlenség miatt megtartani s főképpen abból a sokatmondó jelenségből, hogy testületünk tagcsoportok fordultak el, nem fizettek tagsági díjakat, de nem is reflektáltak a testület támogatására, hanem az érdekeltek alkalmasszerűen önmaguk tömörültek, hogy egy-egy készülő ipari sérelmet, mely üzleti létüket támadná meg, önmaguk orvosoljanak; csak azokat érte váratlanul a kirobbanás, akik ezekből a tényekből nem érezték ki a tagok legsúlyosabb bizalmatlansági votumát, nem látták, hogy a felsorolt tények a testület szétesésére, szétporlására vezet, azok, akik valóban struccemádár módjára fejükkkel érzékeiket és értelmüket is a homokba dugták s balgán azt hitték, hogy az élet az ő elgondolásuk szerint rendben folyik, panasz, baj nincs . . .

Az elnök lemondása óta az előljáróság által kirendelt alelnök az új elnöki tanácsal viszi az ügyeket a legközelebbi közgyűlésig, ameddig ipartestületi életünkben a kihalt összhangot életrekelteni, a szükséges kollektív munkásságot megszervezni törekszik, hogy a közgyűlésen a változás személyi része megnyugtató elintézésre nyerhessen. E vezetőség legelőször is az ipartestületnek iránytűt szerzett be, programot készített és kitárta ablakait és ajtóit a panaszoknak és legközelebbi munkaprogramját taggyűlésen a tagok ítélete alá bocsátotta.

A taggyűlés lezajlott. Azon tagjainknak olyan tömege vett részt, amelyet az utolsó évtizedben nem láttunk és hatóságaink érdeklődése, a napisajtó figyelme is olyan nagy és kitartó volt, amely a jövőre valóban biztató. Ha volt még valaki, aki, bár jóhiszeműen, a személyi változásokat nem látta indokoltnak, az a taggyűlés lefolyásából meggyőződhetett arról, hogy a tagok százai, hiszen majdnem hat-százán vettek azon részt, az ipartestület ezidőszori ideiglenes vezetősége mellé állt s így bele kell nyugodniuk a változásokba, hogy végre megindulhasson az ipar szanálásának nehéz és hosszadalmas munkája.

Az ideiglenes vezetőség nem ígér semmit. Beületes emberek beületes kötelességérzésével és odaadó munkásságával, a tagokkal a tagokért akar dolgozni s örülünk, hogy tagjaink szemmel is meg-

állapítható nagy többsége mellénk állt és kitartásra buzdít bennünket tagjaink nagy részétől megnyilatkozó bátorítás és a munkában való részvételre ajánlkozás. Minket sem ellenszenv, sem rokonszenv nem vezet, mi egyedül az ipar érdekében, sok gondai küzködő társaink javára akarunk működni.

A taggyűlés biztató és bátorító jelei után kérjük tagtársainkat, azokat is, akiknek tisztségük van, azokat is, akiknek tisztségük nincs, hívásunkra jöjjenek közénk és a kért részletmunkát jó szíjjel és odaadással végezzék el, mert ezen részletmunkák pontossága és sokasága lesz az a tényező, amely ipartestületi munkánkat eredményre viszi.

Bizalommal legyünk egymás iránt, a bizalommal jár a kölcsönös megbecsülés s az olyan munka, amelynek alapja a tudás, az odaadás, a kölcsönös bizalom és megbecsülés csak eredményes lehet. Még valamit: együththaladó sorunkat azsanprovokátoroktól ne engedjük megbontani!

A magyar szakácsművészet dicsérete.

Bécsben, f. év április havában Nemzetközi Szakácsművészeti Kiállítás volt, amelyen a Magyar Szakács Kör hét mesterszakáccsal, Gundel Károly és Marenich Ottó vezetésével vett részt.

A kiállításról f. é. április 15-iki számunkban bőven, 8 képpel illusztrálva beszámoltunk.

A kiállítás elnöksége a résztvevők között a svájci, németországi és a magyar szakácsok valamennyiét: Bereczky Lászlót, Heinrich Antalt, Lakatos Józsefet, Posztobányi Istvánt, Rákóczi Jánost, Rehberger Eleket és Vári Lajost aranyéremmel tüntette ki.

A kitüntetések a M. Sz. K. f. é. július 4-én tartott rendkívüli közgyűlésén osztották szét, amelyen dr. Sipőcz Jenő polgármester is képviseltette magát. A közgyűlést a polgármester képviselője, dr. Kállay Albert tanácsjegyző a következő beszéddel nyitotta meg:

Dr. SIPŐCZ JENŐ polgármester úr nevében meleg szeretettel köszöntöm a Magyar Szakácsok Körének rendkívüli közgyűlését.

A polgármester úr másoldalú sürgős elfoglaltsága következtében nem jelenhetett meg szíves meghívásukra a közgyűlésen és így engem ért az a meg-

Borközraktár és Borértékesítő Részvénytársaság

Petőfi út 10—12. Budafok Telefon: A. 69-8-01.

tiszteltetés, hogy őt a közgyűlésen képviseljem és a f. év tavaszán, Bécsben, rendezett nemzetközi szakácsművészeti kiállításon díjat nyertek részére a kitiüntetések kiosszam.

Mindnyájunkat büszkeség tölt el akkor, ha külföldi kiállításokon a magyar résztvevők sikerrel szerepelnek. Nekünk, mint kis nemzetnek, rendkívül fontos annak bebizonyítása, hogy minden életnyilvánulásban, minden versenyben megálljuk helyünket és a nagy nemzetekkel a küzdelemben egyforma tényezők vagyunk.

külföldi ételeket éppen úgy szervirozni tudja, mint ahogyan az átlagos kultúremler ízlését szolgálja képes. Ez a nagy alkalmazkodási képesség jellemzi a magyar szakácsművészetet és azok művelőit, a magyar szakácsokat, kik megteremtették a kényes, finomkodó francia konyha és a zamatos ízű magyar ételek közötti átmenetet.

Hiába minden idegenforgalmi propaganda, hiába rendelkezünk a legszebb természeti adottságokkal, ha az ittjáró külföldit nem tudjuk ízlésének megfelelő ételekkel kellőképpen ellátni. Hazánkat és

A
Magyar Szakácsok Köre
aranyérme.

A nemzetközi szakácsművészeti kiállításon résztvevő magyar szakácsok bebizonyították, hogy a magyar képesség, a magyar tudás elsőrendűt tud alkotni az emberi élet fenntartásához szükséges legfontosabb foglalkozási ágban is, melynek műveléséhez művészi ízlés, művészi fantázia épp oly szükséges, mint a tudományos készítség. Régi megállapítás az, hogy a jó szakácsnak nemesak elsőrendű ízléssel kell bírnia, de ismernie kell a táplálkozásra alkalmas anyagok tulajdonságait, felhasználásuk módjait, tehát sokoldalú szakismeretre van szüksége. Mégis nem túlozok, ha azt állítom, hogy ez a foglalkozási ág a művészethez áll közel, melyet ha nincs meg hozzá a születési adottság, képesség, csak szorgalommal elsajátítani nem lehet.

Örölnünk kell tehát, hogy a bécsi nemzetközi szakácsművészeti kiállításon résztvevő magyar szakácsok ismételtén bebizonyították a külföldnek, hogy a magyar konyhaművészet nem merül ki egy-két specialis magyar népies eledel elkészítésében, amely nekünk talán nagyon megfelel de nem az idegeneknek, a külföldieknek. Amidőn a külföldet említem, itt kell kiemelnem azt a tény is, hogy *idegenforgalmunk örvendős fellendülése szoros összefüggésben van a magyar szakácsművészettel.* Az idegenforgalmi iparok egyik legfontosabb alkotórészét képezi a magyar konyha sokfélesége, mely minden igényt ki tud elégíteni és a speciális magyar és

különösen fővárosunkat felkereső idegenek elragadtatással beszélnek a magyar ételekről és ezek kiválósága is nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a külföldiek szeretettel, meglegedettséggel gondolnak itt tartózkodásuk idejére.

Amidőn én ezt a polgármester úr nevében magyar önérettel és büszkeséggel megállapítom, arra kérem Önöket, hogy tudásukat, képességüket továbbra is fokozzák, rátermettségükkel és felkészültségükkel pedig tegyék lehetővé, hogy az Isten áldotta magyar föld kiváló termékeit felhasználva, a magyar konyha, a magyar szakácsművészet felbőrségét továbbra is megtartsák.

Ez alkalommal nem feledkezhetem meg a Magyar Szakácsok Köre vezetőségéről sem, akik céltudatos munkával, az egyesülésben rejlő erő felhasználásával törekedtek arra, hogy tagjaik képességét, ambícióját fokozzák. Ezért a munkájáért a vezetőségnek köszönetet mondok.

A polgármester úr nevében még egyszer meleg szeretettel köszöntöm a kiállításon résztvevő, kitiüntetett szakácsokat!

Ifj. Rufferschmidt Károly

gőzüzemre berendezett sütődéje

Budapest, IV., Váci ucca 55. sz. Telefon: 84—0—42.

(Égész napon át friss sütemények.)

Csak a magyar ipar és a magyar föld termékeit fogyasszuk!

BORKERESKEDELMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Vezérigazgató: **Klaber Miksa**

Pincészet:
BUDAFOK, PETŐFI ÚT 16. SZAM
Telefon: 69-6-98

Városi iroda:
BUDAPEST, V. ARANY JÁNOS U. 10
Telefon: 14-2-62.

A sebeinket feltáró taggyűlés.

FÖLÖTTE IMPOZÁNS RÉSZVÉTTTEL, a tagtársaink és vendégeink legnagyobb érdeklődésével zajlott le f. é. július hó 10-én tartott taggyűlésünk. Minthogy a taggyűlést első cikkünkben méltattuk, mindjárt rátérünk annak gyorsírói följegyzések alapján való ismertetésére.

*

A hatóságokat a kereskedelmi minisztérium részéről: dr. *Piliszy Sándor*, min. o. tanácsos, báró *Brandenstein Gyula* min. titkár; a pénzügyminisztériumot dr. *Báthory Oszkár*, min. tanácsos; a földmivelésügyit: dr. *Zombory Bertalan* miniszteri osztálytanácsos képviselték a taggyűlésen. — Azonkívül megjelentek: *Scheuer Róbert*, *Bródy Ernő*, *Magyar Pál* országgyűlési képviselők, a Demokratapárt részéről *Zala Zsigmond* székesfővárosi bizottsági tag, a Kereskedelmi és Iparkamara részéről dr. *Lipcsy Ádám* kamarai titkár, az Idegenforgalmi Tanácstól *Lendvay Károly* titkár, az Idegenforgalmi Érdekeltségek Szövetségétől dr. *Tausz Béla*, főorvos-igazgató, dr. *Peller Imre*, az IBUSZ igazgatója, dr. *Kovalóczy Rezső* az IPOK titkára, dr. *Terray Lajos* borászati főfelügyelő.

A rokonszokmákat dr. *Havas Nándor*, a Budapesti Kávésok Ipartestületének főjegyzője, *Speller Henrik*, a Cukrárszipartestület elnöke, *Weinberger Béla*, a Bor-, Sör- és Italmérők Ipartársulatának elnöke, és dr. *Prohászka János*, a Budapesti Kávémérők és Kifőzők Ipartársulatának titkára képviselték.

Az Országos Szövetség vezetősége közül ott voltak: *Klöcker Rezső* (Sárbogárd), *László József* (Győr), *Danielisz Mihály* (Hatvan) kartársaink.

Általában föltűnt, hogy a főváros képviseletében senki sem jelent meg a taggyűlésen, holott a főváros polgárainak érdekéről volt szó. Az iparhatósági biztos, dr. *Pertik Béla* jelen volt ugyan, de nem az elnökségi pódiumon foglalt helyet.

Malosik Ferenc elnök néhány keresetlen szóval köszöntötte vendégeinket és a tagokat, a taggyűlést megnyitja.

A napirendet **Németh Aladár** kartársunk kezdte meg a szállodaipar és az idegenforgalom problémáiról szóló következő előadásával.

Németh Aladár: A svájci-magyar cserevonattal most érkeztem meg Svájcba. Még fülemben zúg a vonat zakatolása, még lelkemben él az uti benyomásoknak zsufoltsága. S ha megkérdeznék: *mi az, ami Tell Vilmos földjén a legmaradandóbb hatással volt rám*, akkor azt feleltem: nem a Vierwaldstätti tó zöld ragyogása, nem a Jungfrau-joch fenségessége, nem a hegyutakban és vasutakban megtestesülő zsenialitás és akaraterő, nem a szállodák mintaszerű vezetése, hanem *az a szellem, amellyel az idegent Svájcban kezelik.*

Szellem? Ez csak egy elvont fogalom. Mindenki azt érti alatta, amit akar. A szónak csak akkor van bizonyító ereje, ha példával erősítem meg. Ime az *átélt példa*: Saját hibám következtében a Jungfrau vasut igénybevételénél teljes árat voltam kénytelen fizetni. Ezért levélben megkértem a Jungfrau vasut igazgatóságát, hogy 3 személyre eső 67 franknyi különbözetet *méltányosságból* térítse nékem vissza. És mi történt? Interlakenben, reggel háromnegyed 8 órakor, hazainduló vonatunkban *személyesen megjelent a vasut igazgatója* és kezembe leolvasta azt a 67 frankot, amely nem jogszerű, hanem csak méltányosságból járt nekem. Ime: ez az a szellem, amely Svájcot az idegenforgalom mintá államává fejlesztette. Ha mi egyszer odáig jutunk, hogy egy magyar vasútigazgató az utasnak méltányosságból visszajáró különbözetet a pályaudvarra kihozza és személyesen átadja, akkor, *de csak akkor fog eltűnni fizetési mérlegünkben az idegenforgalom évi 30 millió pengős vesztesége*, hogy helyet adjon — mint Svájcban — évi 300—400 milliós bevételi többletnek. Legyen nálunk is az a jelszó: *az idegen utas minden előtt!*

De nem jártam volna nyitott szemmel Svájcban, ha nem figyeltem volna meg, hogy 1933-ban a vendéglátóipar ott is súlyos gondokkal, döbbenetes forgalomkiesésekkel küzd. Ennek azonban ott nem az a velejárója, hogy újabb és újabb adó és szociális terheket raknak a legyengült ipar vállára, hanem az, hogy minden *bajban levő idegenforgalmi vállalkozást*, ha az életképességnek csak egy kis csirája is meg van benne, halasztással, engedménnyel, *új, olcsó és bosszulejártú hitellel segítenek meg*. Az a nálunk mindennapos kép, hogy OTI és adótartozás miatt *transzferkocsi* álljon meg egy élő, szenvedő munkáscsaládok sorozatának kenyeretadó iparüzem ablaka előtt, *Svájcban elképzelhetetlen.*

Ha azt akarjuk, hogy az idegenforgalom orszá-

SZENT ISTVÁN CSALÁDI SÖR

1½ literes zárt palackokban

a
KÖBÁNYAI POLGÁRI
SERFŐZDE

gyártmánya.

Kertész Sütőde Budapest, VIII., Baross ucca 87. sz. Telefon: 37-3-33.

Kávéházak és vendéglők bevált szállítója. — Egész napon át friss sütemény.

gunkban is komoly, éltető, kenyeretadó, a gazdasági életet megtermékenyítő iparág legyen, akkor *nékünk is követelnünk kell a par excellence idegenforgalmi államok gyakorlatát. Miben áll ez? Elsősorban az idegenforgalom szabadságában.* Milliós költséggel soi-disant propagandát csinálni s ugyanakkor a külföldiek kedvét a vizum hadiintézményével járó *zaklatással lelohasztani*, ez olyan visszás, fejetetejére állított rendszer, olyan fábólvaskarika, olyan *contradictio in adjecto*, ami önmagában hordja a káros visszahatást, a tragikus bűnhődés elkerülhetetlen következményét.

Egy külföldi kollégám mondta: „Ha én kereskedelmi miniszter lennék, elrendelném, hogy *Hegyes-halomnál magyar zenész s virágot osztogató magyar ruhás lányok fogadják a külföldieket.* E helyett forró napsütésben is teljes félórát vesztegel a gyorsvonat azon a kietlen és nyitott pályaudvaron, ahol nincs egy lobogó, nincs egy szál virág. S jön az 1. sz. egyenruhacsoport s árgus szemekkel vizsgálja az útleveleket s a bélyegzők tömegét. Jön a 2. sz. egyenruhacsoport s kívánja, hogy mutassam meg pénztárcámat s hogy mennyi pénzem van. Majd jön a 3. sz. egyenruhacsoport, hogy felturkálja utitáskámat. S amikor mindezen keresztülestünk, akkor a 4-ik menetben még jön a kalauz s ellenőrzi jegyünket. Micsoda jobb ügyhöz méltó buzgalom! *Milyen luxus a hivatali szervezetben!*” S mindez az idegenforgalom fejlesztésének szent nevében! — gondoltam én.

A második teendő a *vendéglátóipar hitelügyi alátámasztása.* Ha a tőkeerős Franciaországban, Svájcban, Olaszországban külön *szállodai hitelszervezeteket* állítottak fel, akkor ezeket a kitünően bevált speciális intézményeket a tőkeszegény Magyarország még kevésbé nélkülözheti. A *Schweizerische Hoteltreuhandgesellschaft* mintájára a *Magyar Szállodaiipari Hitelintézet* sürgősen megalkotandó, hogy *iparunk martírjainak* sora már egyszer bevégződjék s hogy egészséges vérátömlesztéssel *segítsünk a halódó, de ma még megmenthető és segítségére érdemes iparostársainkon.*

Ezzel kapcsolatban meg kell alkotni — legalább a mi iparunkban — az *ingójelzáloghitel* intézményét, mert enélkül a türelmes és jóhiszemű hitelezőinknek reális és megnyugtató biztosítékot nem nyújthatunk.

Objektíven elismerjük, hogy iparunkban még sok a javítani, fejleszteni, beruházni való, mert a szállóipar nálunk sem állhat 2—3 luxusszállodából. Utunkban áll az ipartörvény céhrendszer szellemű 45. §-a. Szükséges, hogy a *munkaegyesítésnek* logikus és haladott szellemű elve a „*készítményekről*” a „*szolgáltatásokra*” is *kiterjesztessék*, hogy ipa-

runk a túlzó ipari közigazgatásának áldozatává ne váljunk.

Kérjük a *Szálloda* és *Hotel* megjelölések védelmét. Hivatkozom a spanyol szállodai kamara dekrétumára, amely ezt a kérdést jól megoldotta. Csodálatos, hogy amikor annyi minden tilos, akkor a találkahelyek szabadon nevezhetik magukat szállodáknak. Meg kell vonni az *észszerű határvonalat a szállók és penziók között is.*

Kérjük, hogy *az állam, a város, a közületek ne folytathassanak vendéglátóipart.* Hagyják ezt a polgároknak. A közületeknek, sokkal *magasabbrendű feladataik* vannak.

Kérünk védelmet a rosszhiszemű, nemfizető vendégekkel szemben. Külföldön a *Zechprellereit* szigorúan büntetik, mert ezt kívánja a forgalom biztonsága. A *szállodai adósságesinálás* a Btk. 379. §-a szerint *csalásnak* legyen minősítendő.

Kérjük az igazságtalan és indokolatlan *idegenforgalmi járulék eltörlését* s a 48 fillér áru *bejelentő lapoknak* saját nyomtatványokkal való helyettesíthetőségét.

Végül gondoljunk a jövőre, az utánunk következő *szállodaiipari nemzedékre*, amely *külföldi gyakorlathoz jutni nem képes*, ha még oly törekvő s tehetséges is. Kinai fallal vagyunk körülzárva, zárt szoba levegője fojtogat bennünket. Élni, fejlődni, haladni, munkásainknak kenyeret adni akarunk. A nyugati államok szállóiparával egy nivón akarunk állani.

Ehhez kérjük azt az *atmoszférát*, azokat az *intituciókat* s azt a *szellemet*, amely a nyugati szállodaiiparát oly széppé, oly naggyá, olyan hatalmassá tette. (Zajos taps és éljenzés.)

A második előadó *Babitz Gyula* kartársunk volt: az italmérési bajokról szólván.

Babitz Gyula: Nekem jutott az a szerep, hogy a vendéglősök, szállodások, italmérők nagy baját az italmérési jogoknak kiosztását szóvátegyem s úgy vélem, hogy sok viznek kellett a Dunán lefolynia addig, amíg a Budapesti Vendéglős és Szállodás Ipartestület bölcs vezetősége rájött arra, hogy az a konzervatív szellem, dacára ennek a szellemnek, mely nem szeret mindennel odaállni a piacra, sebeit a nagy nyilvánosság előtt fitogtatni, mégis rá kellett lépnie arra az útra, hogy egy nagygyűlésre hívja össze tagjait, hogy ebben a tárgyban végre tisztán lássunk és jelöljük meg az utakat, amelyeken haladnunk kell és kérjük az intézőköröket, hogy legyenek segítségünkre nekünk ebben a becsületes polgári munkában s legalább annyit tegyenek meg, amit a törvény úgyis biztosít.

Igen tisztelt taggyűlés! Régi bajunk az és le-

JÉGSZEKRÉNYEK

bor- és sörapparátok, teljes vendéglői berendezések **legolcsóbban, prima kivitelben.**

A Nemzetközi Vásáron feltűnést keltettek!

Fancsik Testvérek Budapest, VI, Csengery u. 62/a
Telefon: 18-4-69.

Szép tiszta étlapot

leggyorsabban sokszorosíthat a magyar gyártmányu szab. **Express gyorsokszorosító készüléken.** Legolcsóbb készülék, legegyszerűbb kezelés. Ára P 65.— teljes felszereléssel.

Díjtalanul bemutatja:

Jeremiás Jenő, Budapest, VI. Podmanicky u. 61. Tel. 10-5-68.

Az italmérési engedély a terraszra is kiterjesztendő!

hetővé tette ezt egy miniszteri rendelet, hogy a bortermelők arra való hivatkozással, hogy nem bírják boraikat eladni, a fokozottabb fogyasztás és forgalom érdekében megengedték azt, hogy a bortermelők közvetlenül a fogyasztóknak bort adjanak el. Mit jelent ez a valóságban? A valóságban ez azt jelenti, hogy eleinte a főváros különböző pontjain szórványosan tüntek fel üzletek, ahol különféle címeiken bortermelői borokat kínáltak a járókelőknek eladásra. Az üzletek előtt nagy cifra hordókat állítottak fel, kiírták rá az árakat és a minőséget és ez jó jövedelmet hozott ezeknek a merész újítóknak, akik már nem a szokásos régi módon a vendéglősöknek és koreszmárosoknak adták el boraikat, hanem maguk akarták azt értékesíteni.

Fordult a sors és ezek a termelők nem elégedtek meg azzal, hogy egy ilyen üzlettel dolgozzanak és csekély, kis maguktermelte borukat eladják, hanem példa van rá és igazolni tudjuk, hogy egyesek 20—30 engedélyt is meg tudtak szerezni, nemcsak a fővárosban, hanem az ország különböző részein és az összeszedett, a környéken mindenhol összevásárolt borokat mérték ki azon a cégér alatt, hogy az a „saját” termésük. Nem lehet megtiltani azt, hogy az a termés, amely Magyarországon megterem, el ne adassék, nem lehet azt a Dunába önteni, azt értékesíteni kell, de a formákat meg kell választani, hogy ez az értékesítés hogy történjék. (Közbeszólás: Nem lehetne ezt ellenőriztetni?) Ha az egyenlő teherviselés elve alapján történik az értékesítés, ezt kifogásolni nem lehet, ehhez senki hozzá nem szólhat. Kifogás tárgyává kell tennünk azt, hogy akkor, amikor tudjuk, hogy az 1921:IV. tc. elrendeli, hogy egy hivatásos italmérőnek, egy vendéglősnek csak egy engedélye lehet, ugyanakkor a termelőknek 20—30 engedélye is van. És ez annál is inkább nagyobb igazságtalanság, hogy akkor azt kell látni, hogy az adóhatóság ezekkel a termelőkkel szemben a teherből egészen más kulcsot alkalmaz, egész más mértékkel méri azt ki. Ez nem izgatás, ez tény. (Hosszantartó nagy zaj.) Ha egy vendéglős, csak az arányt akarom szemléltetni az összegekkel, körülbelül 100 pengő illetéket fizet, csak hozzávetőlegesen mondom, mert hiszen többet fizet, ugyanakkor a termelő 15 pengő illetéket ró le. (Ugy van! Nagy zaj.) Hogy mennyivel többet tud eladni, azt nem tudom ellenőrizni, ennek megítélését másokra bízom.

Rá kell mutatnom még egy másik nagy fonák-ságra is; a termelő kereseti adója másképp van elbírálva, egy tizedrészét sem fizetik a mienknek és nem fizetnek forgalmi adót, azért, mert ők termelők, mi azonban kénytelenek vagyunk fizetni. (Hosszantartó nagy zaj és elkeseredett közbekiáltások).

Igen tisztelt taggyűlés! Amikor ezeket elmondom, nem kívánom vita tárgyává tenni azt, hogy ez a böles kormányzat helyes elgondolásból a bortermelőkön segíteni akarva, azért engedte meg valószínűleg, mert a külkereskedelmi kapcsolatok rossz s a bor elhelyezése lehetetlen volt. Volt egy másik miniszteri rendelet, amely a 18 éven aluliak-

Őrizkedjen a későbbi utánzatoktól

Tokaji pezsgő

Nősner, V. Hollán u. 2. rendelhető. Tel 19-4-89.

nak a szesz fogyasztását eltiltotta. A gazdasági helyzet is leromlott stb. Mikor mi elismerjük azt, hogy a termelőnek joga van a borát eladni, kérdezzük: nem lehetne-e visszatérni a régi, bevált évszázados szokásra, hogy a termelő eladhassa a borát, csak a saját borát, de csak ősztől tavasz végéig. (Hosszantartó nagy zaj, közbekiáltások: Ugy van! Ugy van!)

De vannak országok, ahol ezen túlmenően a nagytermelőnek egyáltalán nem lehet eladni a borát — nálunk is be kellene ezt hozni. (Ugy van! Nagy zaj.)

Mi a helyzet ma? Ma az a helyzet, hogy az ország borállománya, bormennyisége amely fellelhető, ezidőszerint kizárólag a legnemesebb bor, éppen azért, mert a termelők és részben a borempészek lehetetlenül olcsó árpolitikájukkal azt kényszerítették ki, hogy a legselejtesebb borokat termeljék. Ma nem lehet már selejtes borokat találni, mert ez elfogyott. Kíváncsi vagyok, mi fog bekövetkezni akkor, ha kifogyván a készlet, tovább fogják mérni boraikat ezen az áron? Mi lesz akkor? Eleve felhívom a hatóságok figyelmét arra, hogy fokozottabban kell ellenőrizni ezeket a bortermelőket. Lehetséges, hogy az ellenőrzés csak a hivatásos iparosokra terjeszkedjék ki és az őstermelőkre ne vonatkozzék. Elegendő, hogy „sajáttermésű boraimat mérjem” táblát tegye ki valaki és már rendben van a dolog. Összegezve a mondottakat, kérjük, hogy adják meg a kereteket a termelőknek, amelyek közt mérhessék boraikat, de csak ősztől tavaszig árusíthassák. (Nagy zaj.)

Tisztelt taggyűlés! Az árusítást úgy kell érteni, hogy a termelés helyén lehet csak árusítani. Ismétlem, ősi jogokat elvenni nem lehet, mert a termelő is magyar testvérem. Értékesítse a termését, de módot és alkalmat kell nyújtani, hogy azt a helyszínen tudja eladni. Ezt nem lehet vita tárgyává tenni és legkevesébe tesszük mi, komolyan gondolkozó magyar iparosok. Nem akarok perbe szállni senki felfogásával, de kénytelen vagyok megállapítani, hogy lehetetlenség ennek a rendszernek tovább is fennmaradnia s csak egy észrevételem, hogy az engedélyek kiadásánál az utóbbi időben oly óriási eltérések mutatkoztak, amely eltérések a komoly adóztatási politikát teljesen tönkretették. Az elgondolás az, hogy minden 500 lélekszám után egy italmérési engedély adható, csak kivételes esetekben — hajó, vasútfőállomás — tehát nagyobbforgalmú pontokon lehet ezen túlmenni, ahol sok berendezkedésre van szükség és mit látunk ezzel szemben? A budapesti pénzügyigazgatóságnak látni kellett volna, hogy Budapesten a 2200 engedély helyett 6300 engedély volt és hogy a bortermelők javára kb. 4000 engedélyt adtak ki.

Tudjuk, hogy a mai világban különféle utakon próbálják megélhetésüket biztosítani, ezt a kérdést

Szt. LUKÁCS

gyógyfürdő és gyógyszálló
a reumás betegek évszázados gyógyhelye.

Télen, nyáron nyitva
Tel.: 56-0-80.

Temetkezési egyletünk temetési gondjainkat megszünteti! Iratkozzunk be!

Magyar Mezőgazdák Szövetkezele Borpincésze**Fajborok, tömegborok, csemegeborok hordótételekben.****BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 29.**

Telefon: 11-5-57.

BUDAFOK, PETŐFI-ÚT 40. SZÁM.

Telefon: József 30-6-67

nem lehet radikális revízióval elintézni, azonban már most emlékeztetnünk kell a pénzügyigazgatóságot s a pénzügyminisztériumot, hogy az út oda-vezet, hogy a termelés Magyarországon tucatmunka lesz, a magyar bort és jó hírét fönkretezik, mert a selejtes bor termelését kényszerítik ki. A tisztességes hozzáértő engedélyeseknek kell tehát a munkákat gyakorolni.

Végül arra kérem a m. t. taggyűlést, hogy a borempészetre vonatkozólag szintén mondja ki vétóját, hogy a vasutigazgatósággal karöltve a pénzügyminisztérium rendelje el, hogy 50 kg-os poggyászokban bort szállítani ne lehessen és az utasok kézipoggyászként 25 liter bort díjtalanul ne vihessenek magukkal. A vasut minden föle telhető eszközt felhasznál a vasúti forgalom emelésére, ez helyes, hiszen nagy a deficitje, akkor nem kell megengedni a borempészetet, akik a vámvonalon a bort ingyen hozzák be és magánlakásokon kótyvalékaikat rátukmálják a gyanutlan közönségre. — Ennek a meggátlására nagyon radikális intézkedés kellene. A bornak jövőben való megadóztatása akkor volna helyes és igazságos, ha a helyszínén, a termelőnél lehetne a fogyasztási adót leróni. (Hosszantartó taps és éljenzés!) Akkor a csempészek azzal tennék be hátizsákjukba a bort, hogy már benne van a fogyasztási adó is és a kinstár megkárosítása elkerülhető volna. Az lehetővé tenné a fogyasztási adó további mérséklésének bekövetkezését, a tisztességes adómorál bekövetkezését. Ne legyen kétféle elbírálás. Az iparos, aki létével játszik, ha adósalást követ el, viszont az őstermelő és a borempész nem fél attól, hogy föle elveszik a jogát, mert hiszen ezeket a csempészeket különleges elbírálásban részesítik. Ezen súlyos panaszok orvoslását kérjük a pénzügyminisztériumtól és a földművelésügyi minisztériumtól és hogy az ellenőrzést terjesszék ki egyformán, az adózás is mindenkiel szemben egyforma legyen. (Hosszantartó éljenzés és taps.)

Harmadik előadónk *Vajda Andor* kartársunk volt. Témája a hatósági és a magánkifőzők versenye.

Vajda Andor: Ha visszatekintünk a háború utáni súlyos időkre és a gazdasági depresszióra, az évente tartott közgyűlésekre, amelyeket a vendéglős ipartestület évente összehívott, hogy ezeken bajaik mellett demonstrációt fejtsenek ki, azt láttuk, hogy az utolsó 15 esztendőn keresztül bármikor összejöttünk, soha semmiféle javulás nem volt, soha semmiféle intézkedés nem történt. Amikor idejöttünk, nem azért jöttünk, hogy egymásnak elmondjuk a bajokat, hogy felhasználjuk az alkalmat arra, hogy a jelenlévő hatósági képviselők figyelmét felhívjuk e teljesen fönkrement iparágra. A vendéglősök társadalma olyan erőt képvisel, oly nagyszámú személyzetet tartanak el, mely az államgazdaság szem-

pontjából is meggondolandó. Ez az óriási tömeg az egyetlen, amely a leghűségesebben fizeti az adót. Több szempontból teszi ezt. Először azért, mert a vendéglősipar képviselői jobbmódú társadalmi osztályhoz tartoztak és jól tudják, hogy adót kell fizetni; a másik része azért fizet adót, mert italméresi engedélye van, amelynek elvonásával elveszíti ő és személyzete kenyerét. Kötelességét teljesíti tehát még akkor is, ha utolsó gyűrűjét kell betenni a zálogba, de fizet. Jogunk van tehát arra, hogy ne csak hallgassák panaszainkat, hanem segítsenek is. Kötelessége tehát azoknak az uraknak, akik hivatva vannak arra, hogy a vendéglősök jogait megvédjék, nemesak idejönni és meghallgatni panaszainkat, hanem a legsürgősebben segíteni, mert nem 12 óra van, hanem az már elmúlt. Sokan azt mondják, hogy a 12 óra itt van, tehát minden megszűnt. Az úgy van, hogy muszáj a vendéglősnek folytatni az ipart, vegetál, próbálkozik, egyik napról a másikra a hitelezőkből él, csak azért van ennie, mert vendéglője van. Amikor ilyen szép számmal idejöttünk, eltölt az a remény, hogy ez alkalommal nem hiába jöttünk össze, hanem az utolsó pillanatokban meghallgatnak a hatóságok képviselői. Mi nem orvoslást kérünk, hanem jogot és igazságot, azt kérjük, hogy mint legpontosabb adófizető polgárok, akiken a magyar államháztartás rendszere épül, védjenek meg bennünket a kontárok ellen, akik nem is a húsunkba vágnak, hanem a esontunkat fűrészelik.

Nekem jutott a feladat, hogy a kifőzésekről beszéljek, nem is a kifőzésekről, hanem azokról a kontárokról, akik veszélyeztetik megélhetésünket. A vendéglősök 80—90 százalékát már elvesztették azoknak a társadalmi rétegeknek, akik még fizetni tudnak, tehát rá vannak utalva arra, hogy házhoz szállítják az ebédet. Még ezek a vendéglősök is rá vannak szorulva, hogy ilyen ebédet adjanak. Hogy ha kimegyünk az utcára, a biciklisták légióját látjuk. Minden egyes házban van egy-egy főzőkontár. A fa- és szénkereskedők, akiknek január, februárban befejeződik a szezonjuk, akkor lakásukon kifőznek. Nem akarok erre példát felhozni, hiszen általánosan tudott dolog. Arra kérem a hatóságok képviselőit, jöjjenek össze azonnal, ne halogassuk ezt a kérdést, nagyon könnyen lehet intézkedni. Ezek a kifőzések és a hatósági üzemek (Hosszantartó zaj.) olyan konkurrenciát termelnek, hogy megakadályoznak bennünket adófizetési készségünkben. Akkor, amikor a filléreinkből tartjuk el az állam-

Ingyen utalvány díjtalan lábvizsgálatra. Ludtálpnál, haránt súlyedésnél, boka daganatnál, alsó bórke-ményedésnél, gyulladáshos tyukszemnél, vagy általános izom gyengeségnél forduljon hozzám bizalommal szakszerű betét vagy gyógycipővel meggyógyítom.

Béla Cipőszalon special ortopädia**Budapest, VI, Vilmos császár út 19.**

Cégt.: Szailinger Sándor.

Telefonhívó: 15-6-01.

Ne feledkezzetek meg a péceli Otthonról! Támogassátok!

háztartást, nemcsak a mi érdekünk, hanem az állam érdeke is a kérdés rendezése. Kötelességük tehát a hatóságok képviselőinek, hogy ipartestületünk vezetésével együtt találják meg a módot az orvoslásra, hogy a legradikálisabban a lehető legrövidebb időn belül elérjük a kérdés rendezését. Tudom nagyon jól, hogy a múltban voltak már kísérletek, de azt mondták, hogy nem áll elegendő tőke rendelkezésre, hogy ellenőrző személyzet nincsen. (Zaj.) Látjuk, hogy 3—4 mammut tejt vállalatnak volt befolyása arra, hogy 15—20 ezer ember kezéből kivegy a kenyeret és meg tudták szervezni az ország egész közigazgatását erre a célra és el tudták érni, hogy ha behozzák a tejet, azt kiöntik. Repülőbizottságokat alakítsanak, tönkrement vendéglős elég van, aki ezt vállalja, a részletekbe nem kívánok belemenni, csak azt kívánom, hogy tessék felruházni olyan jogokkal a rendőri vagy közigazgatási közegeket, — tessék akár előljárósági altiszteket megbízni, — hogy az illegitim versenyt meg tudjuk szüntetni. Megmutatjuk, hogy meg tudjuk szüntetni az anomáliákat, mert ma tisztán az italtól megélni nem lehet, — mint előttünk szóló kartársunk mondotta — a kontárok és a termelők nem fizetnek személyzetet, nem fizetnek társadalombiztosítót, kereseti adót, nem fizetnek zenedíjat, nem fizetnek világítást, nem fizetnek semmit a világon. (Ugy van! Ugy van! Taps. Jogbitorlók!)

Rámutatok még egy konkurrenciára. Pár hónappal ezelőtt az ipartestület vezetősége gyűlést hívott össze. Tudtukra adta azt, hogy sikerült megállapodnunk a hentesek ipartestületének vezetésével, hogy a hentesek nem fognak bécsiszeletet, borjusultet stb. eladni. Az összes lapok hozták ezeket a kommunikéket, amely a két ipartestület megállapodását tartalmazta, de egyetlenegy olyan üzemet sem tudott köztük felmutatni, amely ezeket a megállapodásokat betartotta volna és még ma is ne foglalkozna vele, vagy abbahagyta volna. Szeretném látni, hogvha mi, vendéglősök nyershúst mérnénk ki, nem jönne-e azonnal a sarki rendőr és rögtön feljelentene!

Én végezetre arra kérem az igen tisztelt urakat, hogy az előterjesztett határozati javaslatához járuljanak hozzá és kérjük a hatóságok képviselőit: szólítsák fel ipartestületünk vezetését, hogy azonnal és radikálisan járjanak el ebben az ügyben, hogy végre az iparostársadalom megélhetése félig-meddig rendes mederbe jusson. (Hosszantartó taps.)

Az adózásról, az OTI és az üzletbér terhekről s főképpen ezeknek következményeiről Kovácsévics Milos kartársunknak kellett volna beszélni, azonban ő, más helyen elmondott okból az előadásról lemondott. Az összefoglalásnál, amelyet Gundel Károly kartársunk óriási hatással végzett, ezeket a témákat szintén felölelte s így a napirend folyamatosságában szakadás nem volt.

FOGVÁJÓ papírszalvéta

étlap, cassablock, légyapri, tábla, kréta, szivacs **legolcsóbban**

Merluszt **Ödön**, Budapest, Dob ucca 53. Telefon : 34-4-29

Gundel Károlyt, a szónoki emelvény felé menve, lelkes és hosszantartó taps kísérte és fogadta.

Gundel Károly: Az első szavam a köszönet szava a hatóságok képviselőihez, de még különösebb melegséggel a honatyákhoz és városatyákhoz, akik hívó szavunkra megjelentek körünkben, hogy panaszainkat, sérelmeinket meghallgassák.

Mélyen tisztelt taggyűlés! Ha azt kérdik, hogy miért kellett összehívni ezt a taggyűlést, hiszen nyitva állanak a hivatalok ajtóit és elmondhatjuk a magunk panaszát mindenkinek, akkor azzal kell felelnem, hogy szükség volt arra, hogy ezt a nagy panaszkomplexumot összefoglaljuk, mert ha egy-egy fórum előtt előadjuk is aktuális bajunkat, a többi fórum nem tudván más egyéb panaszról, azt hiszi, hogy ez az egyetlen panaszunk, egyetlen sérelmünk. Mi nem szívesen panaszkodunk, mi tudjuk azt, hogy nem áll jól a panasz az ajkunkon, hiszen ételt főzünk, jól vagyunk táplálva — sőt azt kell mondanom, minél több a maradékunk a konyhában, annál jobban vagyunk táplálva, (Igaz, úgy van! Óriási tapsvihár.) Üzleti érdekből tisztességesen is kell öltözködnünk és ha a kabátunk kifordított is, a cipőnk talpalt, tisztán és rendesen kell járnunk és ilyennek kell lenni helyiségünknek is, mert minél rosszabbul megy az üzem, annál jobban iparkodunk arra, hogy az minél invitálőbb legyen. Csak az éles szemű vendég látja meg, hogy az asztalterítő széle rojtos, a szalvéta foltozott és hogy az ezüst is kopott már, sőt nem válogatja meg annyira a porcelánját sem, mihelyt csorba esik rajta. Össze kell, hogy foglaljuk ezeket a panaszbogánásokat egy bokrétaiba, hogy azok, akik a polgárok sorsát szívkön viselik és az ipar helyzetét felismerik, ennek az iparnak életrevalóságát, segítséget nyújtsanak.

A helyzetet különösebben jellemezni nem kell. A sok lehúzott redőny, a sok transzferálás hire bejárja a sajtót és alig van nap, hogy egy kávéház vagy vendéglő fölött meg ne kondulna a harang.

Az okokat keresve, vissza kell mennünk egypár esztendővel. Akkor a hatóságok megtaláltak bennünket, amikor az iparnak tartalékokat kellett volna gyűjtenie, akkor az Országos Árvizsgálóbizottság szabályozta az élelmicikkek árát és első sorban a vendéglőkben és kávéházakban. Az a körülmény, hogy minden új adóinstallálásában megkerestek bennünket, lehetetlenné tették nagyobb tartalékok gyűjtését. A másik oka a fogyasztóközönység köztudomású megesappanása és a harmadik a verseny. A legitim és az illegitim verseny. A legitim verseny: ezzel nagyon hamar készen vagyunk. A *legitim verseny* elfajulásának oka az, hogy a ven-

Bizományba szállítok **bort** vendéglős uraknak helybeni lerakatomból.

Csorba M. bortermelő, Budapest, VIII. Szerdahelyi ucca 5.

Horváth István galvanizáló üzem

Budapest, VIII. Mária u. 11. Telefon : 36-1-73.
Chromoz, ezüstöz és nikkelez **éfermi serviceket**.
Pontos és olcsó kiszolgálás!

A WINDT-IRODA helyén most **BELVÁROSI IRODA**, IV. Iránvi u 1.

Szállodai, vendéglői és kávéházi személyzetek közvetítő irodája.

Ügyvezető:

FELLNER BÉLA

Telefon: 84-2-92

dég mindig kevesebb, de következménye ez egy különös jelenségnek, amelyet talán az agrárrollóhoz hasonlíthatnánk, hogy egy bizonyos aránytalanság állott elő, a nyersanyagok árai és a vendéglők rezsiköltségei, importárai és a közterhek között. Tudom, hogy ez olyan belső baj, melyen csak belső orvoslással lehet segíteni. Lehet talán segíteni egy-kartellszerű megállapodással, melyre azonban egyáltalában gondolni sem akarunk. Az *illegitim verseny* sokkal fontosabb, ezt a kérdést az előttem szólók már vázolták és én csak egészen röviden érintem. Itt van elsősorban a hatósági étkezők és a menzák kérdése. Eszünkbe se jut, hogy szociális intézmények ellen beszéljünk, de kérdem, minek kell a fővárosnak olyan sok száz főnyi vendéget ellátó üzemet fenntartani, amely nemesak a fővárosi tisztviselőket látja el, hanem ahova bárki bemehet, ahol bárkit kiszolgálják (Közbekiáltás: Lakodalmat is vállalnak!) és ahonnan százával viszik el az ételt olyan áron, amely árral a vendéglős versenyezni nem tud.

Csak megemlítem, hogy a kávéházi főzés is megérett a hatósági beavatkozásra, mert a kávé sok legnagyobb része belátja ez üzletág irremotabilis voltát, csak azért folytatja, mert a konkurenciája ragaszkodik hozzá.

A kifőzések kérdése. Kétféle kifőzés van: a házi és az ipari kifőzés, míg az utóbbi nem okoz konkurenciát, az első kinötte magát a vendéglősipar nagy veszedelmére, köz- és magánterhek nélkül csinál illegitim konkurenciát anélkül, hogy tartósan boldogulna.

Igen röviden mutatok rá a tejrendeletre. Ez a kérdés érint bennünket legkevésbé, de nagyon sújt a tejszín és a tejfel árának emelése miatt. Alig van nap, hogy én magam is ne kapnék tisztességtelen ajánlatot a tejtermelők és tejesarnokok részéről, hogy lehet *megszegni a tejrendeletet*. Nem hiszem, hogy létjogosultsága lenne e rendeletnek, mert ugyanazon tejesarnokok, amelyek adószedőinkké váltak — különösen a Központi Tejesarnokvállalat a legerősebb konkurencsünk, lévén Budapesten a legnagyobb vendéglői és kávéházi iparúzó és amelynek kocsijai ott állanak a legforgalmasabb helyeken mindenütt. Az a tejesarnok, amely a milimáricsaládok százait eltiltatta a tej forgalombahozataltól, éppen egészségügyi tekintetekre való hivatkozással, pitliben tartott vízben, vízvezeték nélkül és állandóan abban mosott pohárban szolgálja ki a közönséget. Hol van abban az utca porával telített tejben az egészség és az erő?!

Kezdetben teremté Bethlen István a bolettát. Mikor megteremtette és szüksége volt pénzre, a cukor kincstári részesedése és különféle importárunknak, a kávé és tea vámjának felemelésében találta meg azt az összeget, amelyre szüksége volt. A boletta elmúlt. A magas vámtételek azonban megmaradtak. És azután ismét megjelent egy rendelet és visszajött a boletta, amely hasonló módon kívánja a szükséges összeget megszerezni a mi bőrünkben!

A legsúlyosabb terhe a szállodai, vendéglős és kávéháziparnak a házbér, az üzletbér, sok bérlő úgyszólván naponta tragikus könnyöggel fordul a háziúrhoz, hogy teljes berendezését hajlandó ott hagyni azért, hogy az üzletenkívüli vagyonát megmenthesse, de hiába könyörög a háziúrnak és hiába megy a bíróságához, a bérlő nem talál támogatást. Mindenkinek, mind a háziúrnak, mind az államnak és az iparnak érdeke, hogy ezt a kérdést rendezzék, mert a háziúr nem kap házbért, az állam nem kap adót és a bérlő berendezés nélkül marad. Az adóknak, az OTI-nak és a MABI-nak kérdésében nagyon nehéz ma bármit is változtatni. Nagyon nehéz a moratórium kérdését is felvetni.

Egyet azonban nagy nyomattal kell kérnünk. Én nem látom célját ugyanis annak, hogy szegény, küzködő egzisztenciákat elpusztítson az állam és a város, mert egy transzferálás esetén egészen minimális összegek futnak be, melyből sem az állam, sem a város, sem az OTI, sem a MABI nem jut követeléséhez, de a háziúr sem, az iparosexisztencia azonban elpusztul, de ami a legszomorúbb, a vagyonát vesztett üzletembernek pénztartozása fennmarad továbbra is. Nem kezdheti újra az életet, mert rajta van a régi adósság.

Nem látom célját, hogy üzletek, amelyek tízezrekbe vagy százezrekbe kerültek, néhány százast ért, vagy ezresért elkótyavetyéltessenek az adósnak, azonban tartozása megmarad. Nem úgy van, hogy elvesztette mindenét és nekiindul az új életnek, új törekvésnek, mert rajta van a régi adósságának bélyege. Nem tudom belátni, hogy államérdek legyen ezt így folytatni és vajjon elviselhetetlen kára lenne-e a közületnek, ha a régi adósságok *eltöröltetnének*, vagy hosszú, kamatmentes részletfizetési kedvezményt kapnának és megelégednének azzal, hogy az élni és küzdeni akaró vendéglős fizesse a folyó adóját, amelyet fizetni akar és fizetni tud. (Helyeslés és taps.)

Egy klasszikus példát akarok felhozni arra, hogy ez az ipar milyen mostoha elbánásban részesül. Közvetlen közelben van Budapesten egy kávéházi üzem, a Hangli-kioszk, amelyre nézve a székesfőváros polgármesterének versenytárgyalási hirdetménye megjelent. A versenytárgyaláson a kávé vagy cukrászüzem üzésére képesített állampolgárok vehettek részt. Erről a vendéglőstársadalom ki volt zárva. Mégis egy esemegekereskedő cég horribilis ajánlat ellenében megkapta a bérletet és röviddel utóbb kérte a vendéglői iparengedély megadását és ma ott, ahol emberemlékezet óta min-

Borpalota Rt.

Budapest, VI. Király ucca 26. Telefonok: 14-0-44 és 18-4-6.

Ajánlja kiváló minőségű márkás fajborait palackozva és hordótételben

Csak hirdetőinknél vásároljunk!

dig kávéházi üzem volt, a vendéglőipart új, olyan helyen, ahol föle jobbra és balra vendéglők egész sora tengődik. Ezzel is csak jellemezni kívántam a helyzetet.

A vasúti vendéglőknek egy bizonyos kizárólagossági joga volt a multban az állomás területére. Ezzel szemben az IBUSz engedélyt kapott gyümölcsárúsításra és ugyanakkor a vendéglősöket eltiltották attól, hogy a perronon gyümölcsöt áruljanak. A bornak kis palackokban való árúsítását „tokaji bor propaganda“ címén az IBUSz-ra kívánják ruházni. És így tovább, sok hasonló példával folytathatnám.

Igen tisztelt képviselő és városatya uraim! A magyar vendéglőipar tisztában van azzal, hogy ez az ország agrárország és tisztában van azzal is, hogy az ő sorsa is csak akkor mehet jól, ha az agráriusoknak is jól megy. Ezért a kormánynak minden olyan intézkedését, mely az agráriusok felsegítségét célozza a legnagyobb megértéssel és tisztelettel veszi. Azonban emlékeztetnünk kell arra, hogy nekünk kivételes elbánásra van igényünk. Megokolom azt, hogy miért van kivételes elbánásra igényünk? Mert bennünket kivételes elbánásban részesítettek akkor is, amikor az Országos Árvizsgáló Bizottság ármegállapításairól és amikor új adóknak, új közterheknek kivetéséről volt szó. (Taps. Ugy van!) Ugy érezzük, hogy kivételes elbánást és kivételes segítséget kell kapnunk. Az utolsó órában. Nekünk nem a jelen fáj, mert mi úgy ahogy megélünk és úgy érezzük, hogy mi is részesei vagyunk annak, ami a mai helyzethez vezetett, csak azért mert kortársak vagyunk. Nekünk a magyar jövő fáj, a magyar fiatalság érdekében kérünk, esdek-lünk segítségért. Mi nem támadjuk a kormányt, mi nem teszünk szemrehányást, mi csak panaszkodunk és segítséget kérünk sajnó szívvvel. (Szünni nem akaró taps és helyeslés.)

Ballai Károly jegyző: A felszólalások után méltóztassanak megengedni, hogy a hivatalos határozati javaslatot felolvassam.

Határozati javaslat.

A BUDAPESTI SZALLODÁSOK ÉS VENDÉGLŐSÖK IPARTESTÜLETÉNEK f. é. július hó 10-én tartott taggyűlése, minthogy ipari sérelmeink, főképen ipari életét szabályozó törvények enyhe kezeléséből folyóan léte gyökereit emésztő kontárság, továbbá az áltermelő bormérések kártevéseinek több ízben kért orvoslására mindezideig még kísérlet sem történt, az egyenkint beadott panaszainkat rendszerbe foglalva kéri a magyar kormányzatot, hogy a teljes tönkremenésünk előtt, az utolsó órában, azokat meghallgatni és sürgősen teljesíteni méltóztassék.

Kéri a Kereskedelemügyi Miniszter Úrtól:

I. 1. Fontos idegenforgalmi érdekből a „Szálloda“ és „Hotel“ megjelölése védelmét. Találkahe-lyek szállóknak vagy hoteleknek ne legyenek nevezhetők.

„Nagyszálló“ vagy „Grand Hotel“ megjelölést a fővárosban 100 szobán, vidéken 60 szobán felül

HELLER SAJTOK IZLETESEK!

rendelkező szállók használhassák.

Pensió legalább 3 napra és fél ellátással fogad-hasson vendéget.

Az ipartörvény 45. §-ában meghatározott mun-kaegyesítés elve a „készítményekről“ kiterjesztendő a „szolgáltatásokra“ is, hogy ekként a szállodaipar fejlődési lehetősége zaklatásmentesen biztosíttassék.

II. 1. Az iparfejlesztési törvényben nyert föl-hatalmazás alapján tiltsa meg, hogy az állami, a városi és más hatóságok szálló és étkező üzemet — kivéven a népszállókat és az inségkonyhákat — fönntartsanak, a meglevőket pedig törvényes föl-hatalmazásával élve, még az év folyamán szüntet-tesse meg.

2. Minden olyan ipari tevékenység, amelynek nyilvános étkeztetés a célja — képesítéshez kötendő, azaz csak képesített egyén tarthasson fönnt nyilvános étkező üzemet.

3. A nyilvános étkező üzemek száma Budapes-ten az illetékes hatóságok és ipartestületünk, vidé-ken az általános ipartestület szállodás-, vendéglős-szakosztálya (ipartársulata) a helyi hatóságokkal egyetértően, közösen állapíttassék meg.

4. Egy éven belül minden nyilvános étkező üzem tulajdonosa képesítését igazolni tartozik és azt is, hogy étkező üzeme a hatóságok által a ven-déglőkre nézve megállapított föltételeknek megfe-let. Amennyiben mindennek egy éven belül meg nem felelne, az a nyilvános étkező üzem hatóságilag bezárandó.

Akinek ezen rendelkezés életbeléptekor már 6 éve „kifőző“ üzlete volt, az képesítettnek nyilvánít-andó.

5. Szüntesse meg jól felfogott termelői érdek-ből a bornak 25 literenkint való díjtalan vasúti szállíthatását, mert ezzel a visszaéléssel a városok bevételeit csökkentik és a bornak árát törlik le.

(Mielőtt határozati javaslatunk a Pénzügyimi-niszter Urat érdeklő pontjait fölsorolnánk, megem-lítjük, hogy az adó- és egyéb közterheink méltányos rendezése tárgyában a Pénzügyminiszter Úr fölhí-vására a vonatkozó adatok összegyűjtése folyamát-ban van s így ezeket csak ezen adatok feldolgozása után fogjuk fölterjeszteni.)

Kéri a Pénzügyminiszter Úrtól:

III. 1. A taggyűlés mindenek előtt a korlátlan és a korlátolt italmérési megkülönböztetést fönthagyandónak tartja s a dolgok természete szerint főképen a főétkezés céljait szolgáló vendéglő üzle-

Jégszekrények

bor- és sűrűmérőkészülékek gyára és raktára

Klement András

Budapest, VII. Király u. 27. (udvarban)
Telefon: József 40-1-10.

Allandó nagy rak-tár minden méret-ben. Kedvező fize-tési feltételek. — Olcsó ár. Jégszek-rények pontos ja-vítása. Kérjen árjegyzéket!

Lerakat: Debre-cen, Hatvani u. 1.

FÜRST BERNÁT

Budapest legrégebb és legmegbízhatóbb **művészügynöksége**
BUDAPEST, VII., HÁRSFA UCCA 40.

Sürgőnycim: **Artistik Budapest**. Telefon: József 46-5-60
Cigányzenekarok, női zenekarok, jazz- és szalonzenekarok, énekes bázongoristák, artisták és táncművészek közvetítése. A Magyar Cigányzenészek Országos Egyesülete hivatalos közvetítő irodája. Irodai órák d. u. 3-6-ig

teket a korlátlan, a közbeeső kisebb, reggeli, uzsonna és vacsora utáni étkezések lehetőségeit nyújtó kávéházakat a korlátolt italmérés illesse.

A kisebb igényeket kielégítő étkező üzemek (kifőzők) csak mint alkoholmentes étkezőhelyiségek működhetnek.

Ezek mellett fennmaradhatnak a *csak* italt árusító bor-sör- (pálinka-) mérések.

Kéri még a Pénzügy- és a Földművelésügyi Miniszter Urakat:

hogy a termelői borkimérések eddig szokásos engedélyezését vegyék revízió alá és azt a több évszázados gyakorlatnak megfelelően a következőképpen rendezzék:

IV. 1. A bortermelő igazoltan saját termésű borát csak személyesen, avagy szakember útján mérhesse, természetesen a hivatásos italmérőkkel egyenlő föltételek alatt.

2. Az a termelő, aki saját borát kimérni akarja, az illetékes helyi hatóságnál igazoltatni tartozik termelésének mennyiségét, amely igazolás a bormérő helyiségben kifüggesztendő; továbbá mindazon helyeken, ahol borát méri, az egész termelésről tartozék elszámolni, hogy abban az esetben, ha borát több helyen méri, a saját termésű bormennyiség kimérése ellenőrizhető legyen.

3. Általában a termelők boraikat ősztől tavaszig vagy mint régen, Szent Mihálytól Szent Györgyig mérhessék, azontúl csak hivatásos italmérő mérhessen bort.

4. Nagy termelő bort kicsinyben, jugoszláv példa szerint ne mérhessen, csupán termelőhelyén, pincegazdaságában adhasson u. n. kóstolót. Ugyancsak a pinceszövetkezetek, melyek voltaképpen kereskedelmi vállalkozások, bort kicsiben ne mérhessenek.

5. Ezen intézkedésekkel nem a szőlősgazda mérésének megakadályozására törekszünk, csupán a „termelői” bormérések köpönyege alatt üzött visszaéléseknek megszüntetését akarjuk elérni. Ez éppúgy érdeke a termelőknek, az italmérőknek és főképpen a magyar bornak.

Kéri a Földművelésügyi Miniszter Úrtól:

V. 1. hogy a bortörvénynek a vendéglősöket érintő rendelkezéseit módosítsa, mert azoknak végrehajtása fölöslegesen zaklatja őket.

2. Támogassa a városi kormányzatokat abban

a törekvésükben, amellyel a borempészt akarják megakadályozni, mert ezzel a borempészéssel csak a bor árát törlik le, amivel tulajdonképpen a bortermelőnek okoznak kárt.

Kéri a Külügyminiszter Úrtól:

VI. 1. Az idegenforgalmunk kifejlődését akadályozó vízumkényszer megszüntetését.

2. A vízum ellen eddig fölhozott érveinket nem ismételjük meg, hiszen azokat soha meg nem cáfolták és szinte közhellyé váltak. Csak megemlítjük azt az örömdetes tény, hogy ezen mesterséges akadály dacára, idegenforgalmunk viszonylag ébren van. Magyarország és főképpen Budapest annyi természeti szépséget, kulturális értéket és gyógyulási lehetőséget nyújt, hogy idegenforgalmunk a vízum megszűnése esetén évről-évre még jobban gyarapodna.

Budapest székesfőváros Polgármesterétől kéri:

VII. 1. hogy a Népjóléti Minisztérium megszüntetett polgári étkezői után szüntesse meg a még fennálló fővárosi polgári (diétás) nyilvános étkező üzemait, amelyek fenntartása különben is az évről-évre jelentkező tekintélyes deficit miatt sok ezer adópengőt emészt meg.

2. végre erélyes intézkedéssel akadályozza meg, hogy a fővárosba borfogyasztásiadó megfizetése nélkül bort behozhassanak. Ezzel az u. n. borempészéssel, borbotyuzással a főváros megkárosítása mellett a kisvendéglősök százait teszik tönkre.

*

Végül a taggyűlés megállapítja, hogy tisztában van ipari bajaink általános természetével, azonban az említett kérelmek olyan természetűek, melyek a magyar szállodás- és vendéglősipar javára szolgálnak, anélkül, hogy más érintkező ipar kárára volna, hiszen minden kérése és a javasolt újjászervezés *élő törvényben gyökerezik.*

Minthogy kötelességeinket az állammal, szülővárosainkkal és a nemzeti társadalommal szemben, miként a régi jóvilágban, a megpróbáltatások nehéz évtizedében is mindenkor hűen és pontosan teljesítettük, a jövőben is teljesíteni akarjuk, éppen ezért nyomatékosan kérjük mind a kormányt, mind a városi hatóságokat, hogy a magyar szállodás- és vendéglősipar képviselőiben az itt összefoglalt kéréseinket hallgassák meg és azokat mielőbb teljesítsék.

Malosik Ferenc elnök: Felteszem a kérdést, hogy elfogadják-e a felolvasott határozati javaslatot. (Elfogadjuk! Igen, elfogadjuk!) Kijelentem, hogy a határozati javaslatot a taggyűlés egyhangúlag elfogadta.

Most **Scheuer Róbert** országgyűlési képviselő és **Zala Zsigmond**, törvényhatósági képviselő mondott hatásos beszédet, amelyben jogos és törvényes kéréseink kiküzdésében támogatásukat ígérték.

Speciális **FAL- ÉS TAPÉTATISZTÍTÁS** festés — mázolás Kormos, füstös, piszkos, festett és tapétázott falakat piszok és pormentes eljárással **ujja varázsol Frankfurt és Milch** festő, mázoló, tapéta faltisztító vállalat **pár óra alatt V, Bálvány ucca 22.** Telefon: 14-0-20. **Díjtalan bemutatás!**

Csak hirdetőinknél vásároljunk.

Steiner D. Dezső**bornagykereskedő.** Az elismert legkiválóbb minőségek pincészeVárosi iroda és raktár: **VII, Thököly út 44.** (Aréna út sarok)Telefon: **34-2-19.****Alapítási év 1910.**

A tapsok szünetével dr. Stein Sándor az elektromosművek áramtarifájáról beszélt.

Dr. Stein Sándor: Az előttem szólók az iparnak oly betegségeit tárták fel, amelyek nyíltan támadják a szervezetet. Ám vannak betegségek, amelyek észrevétlen, lassan örlik a testet. Iparunknak is vannak ily betegségei, amelyek több mint egy évtizede emésztik életerejét.

Különösen fájdalmas megállapítani, hogy ezt éppen azok az intézmények okozzák, amelyeknek hivatása a gazdasági sebek, betegségek orvoslása volna. E betegségek a villany, a gáz, a víz és a telefon árszabása.

A gázzal nem foglalkozom, mert a gáz drágasága ellen még úgy ahogy védekezni lehet. Sokan megunván a drága gázt, visszatértek és mindinkább visszatérnek a fa- és széntüzeléshez. De nem beszélek ezekről azért sem, mert ezek nem speciális vendégipari anomáliák. Ugyanezt el lehet mondani a vízről és a telefonról is. Mindezeknél nem kell legalább azt panaszolnunk, hogy mint iparúzők drágább egységárat fizetünk a háztartásnál.

Beszélnünk kell azonban az áramról. Áramot nem minden üzem tud termelni és azt helyettesíteni sem lehet. Végre is nem égethetünk sem gyertyát, sem acetilént, sem petróleumlámpát.

Viszont életerőnk szívéja a magas áramár és amióta a főváros az elektromosműveket átvette, közel 10.000.000 pengő az a hatalmas összeg, amit a fővárosi elektromosművek az energiatörvény és a fővárosi törvény intencióinak és rendelkezéseinek megszegésével burkolt adó és méltánytalan polgári haszon formájában az ipartól elvont.

Az elektromosművek létesítésének célja a gazdasági segítés, a gyógyítás volt. Az intenció az volt, hogy azokat a nagy előnyöket, amelyeket a szétszórt törpe centrálék helyett az egységes hatalmas központi áramtermelés biztosít, mindenki, a szállodás és vendéglős is élvezze. *Semmiképpen sem volt cél, hogy a mammuttelep drágábban szállítson, mint a törpetelep termelni tud és semmiképpen sem volt intenció, hogy a vendéglátóipar, melynek a világítás az éltető eleme, többet fizessen az áramért, mint a háztartás és hogy 35 filléres háztartási egységár helyett 54 filléres egységára legyen.* A porhintő tarifák alapján olyan minimális engedményeket kap csak az iparúző, hogy a kisebb üzemek átlag 50 filléres egységárat érnek el, a középüzemek 40—45 fillért és már nagy fogyasztó az, vagy különösen kedvező kihasználást biztosító fogyasztó, aki a háztartási 35 filléres egységárat el tudja érni.

A központi termelésnek, a technika fejlődésének eredményeképpen a fővárosnak a békebeli árnál legalább 50 százalékkal olcsóbb áramot kellene biztosítani. A háztartási áramár a békebeli kb 70 pengőfilléres egységárral szemben tényleg 50 százalékkal olcsóbb is!

Ha helytálló lenne a fővárosnak az a védekezése, hogy a 35 filléres háztartási áramot csak ráfize-

téssel vagy haszon nélkül tudja szállítani, tehát hogy a fogyasztók háromnegyed részén mit sem keres, hogyan lehet és főként *szabad-e a fogyasztók törpe kisebbségén 8—10 milliós feleslegeket produkálni?*

Kétségtelen, hogy ezt az anomáliát eddig nem ostromoltuk kellő eréllyel és hogy a rossz gazdasági viszonyok azok, amelyek a kérdés alapos vizsgálatára indítottak bennünket. Ám tulajdonképpen ez első sorban a főváros mulasztása, mert hiszen mint az áramfogyasztók törvényes képviselője köteles volt érdekeinkre ügyelni. Ha egy fogyasztóréteg eszterdőkön át türte is az *olcsó központi termelés előnyéhez való törvényes jogainak önkényes elkobzását*, vagy ha ez ellen nem eredményesen tiltakozott, ez még nem jogcím ennek a törvényellenes állapotnak és méltánytalanságnak fenntartására még akkor sem, ha ez a főváros pénzügyi érdekeibe ütköznék. Az áramszolgáltatás terén végre is a fővárossal nem mint hatósággal, hanem első sorban mint monopolisztikus gyárral állunk szemben.

Mindezt a szállodák és vendéglők a kávéházakkal, szanatóriumokkal, színházakkal és mozikkal együttesen ismételt együttes beadványaikban alaposan és tüzetesen kifejtették. Elmondottuk, hogy *aránylag nagymennyiségű világítási áramot fogyasztunk* és ezért különösen sérelmeztük az áramárban rejlő *kirívóan aránytalan burkolt közterhek* viselését. A kérdés végleges rendezéseig legalább is az aránytalanság megszüntetését kértük. Ez a fővárosnak még csak komoly pénzügyi áldozatot sem jelentene és ilyen módon az összes fogyasztóknak nagyjában azonos sérelme maradna fenn.

Az elektromos áramszolgáltatásra vonatkozó közigazgatás azonban oly komplikált, a főváros szerepe mint gyár és mint felügyeleti hatóság annyira összeférhetetlen és a kérdés annyi közigazgatási, különösen költségvetési problémákkal van egybekötve, hogy beadványunknak még csak elintézését sem tudtuk elérni és így bizvást megállapíthatjuk a probléma közigazgatási lehetetlenülését.

Készséggel elismerjük a főváros elektromosműveinek nagyszerű mérnöki teljesítményét. Mégis követelnünk kell, hogy *a főváros és az üzem ne gáncsolja el minden lehető és lehetetlen hatalmi eszközzel a törpe kistelepek felállítását és első sorban biztosítsa ezeknek a nekünk lukratív törpetelepeknek is a közterület használati jogát.*

A nagy centrálé kedvéért annak idején ezeket a kis telepeket leszereltük. A főváros azonban végül is magas áraival csufosan eszerbenhagyott bennünket. *Igy nem anakronizmus többé a törpetelep, hanem védelem a monopolisztikus telepnek a közterület használati jogán alapuló ökoljoga ellen.*

FELHÍVÁS!

Egyik ügyfelem betársulna a IV., Váci utca 12. sz. alatti, *Stengl Leona* tulajdonát képező „*Bajor penzió*”-ba. Felkérem az üzleti hitelezőket, hogy követeléseiket — különbeni mellőzés terhe mellett — legkésőbb *július 18-ig* nálam jelentsék be.

Dr. Nagy Sándor, V., Honvéd utca 16.

A belügyminiszter úr jóváhagyási ügykörébe esupán az alapegységár megállapítása, illetve felügyelete tartozik. Ez 54 fillér, vagyis 19 fillérrel több, mint a háztartási áramár. Az 54 filléres egységáron alapuló különböző, lényegében porhintő tarifák döntik el tehát sorsunkat, ezek a kór okozói. Ezek tették lehetővé, hogy a főváros pénztárába idők folyamán a méltányos polgári hasznon felül 10 millió pengőt izzadjunk. *A vergődő ipar lázas verejtéke ez a tízmillió pengő!*

A kórokozó tarifák ellen nem tudunk védekezni, ezek tekintetében teljesen ki vagyunk szolgáltatva az elektromosmú és a főváros kényének-kedvének, a tarifák jóváhagyása már nem tartozik a belügyminiszter felügyeleti hatáskörébe. Az elektromosmú és a főváros kiszolgáltatottságunkat könyörtelenül ki is használja és olyan tarifákat állapít meg, amelyek mellett reánk nézve a kis magán centrálék, esetleg blokkecentrálék sokkal előnyösebbek volnának, ezeket viszont pedig a főváros nem engedi életre kelteni azzal, hogy egyszerűen nem engedélyezi a közterület használatát, s így megakadályozza a termelt áramnak közterület érintésével való szétosztását.

A közigazgatás szövevényessége folytán a nekünk sérelmes tarifák ellen nem tudunk védelmet találni, maguk a tarifák nem felelthetők meg és ha az elektromosmú ellen kisérelnek meg fellépni, szemben találjuk magunkkal a gyártulajdonos fővárost, aki teljes hatalmi súlyával eddig meg tudta a döntést akadályozni.

A fővárosnak ez az eljárása nem eléggé elítélhető. A panaszok és vádak, amelyeket a velünk szemben alkalmazott tarifák és a reánk kényszerített magánjogi szerződések ellen hangoztattunk, olyanok, hogy a fővárosnak mint erkölcsi testületnek azokat vagy megtorolni vagy reparálni kell.

A főváros ehelyett a passzív rezisztenciát választja és minden befolyásával a döntés elődázására igyekszik. A maga viszonylagosan kisebb érdekének habozás nélkül feláldozza az ipar boldogulását és végeredményben existenciáját.

Ha az árelemző bizottsághoz fordulunk, akkor közigazgatási ügyet csinál a tarifákból, ha közigazgatási döntést provokálunk, magánjogi szerződés lesz belőle. Nem hallgathatom el azt a meggyőződésem, hogy a kompetens tényezők átlátják igazunkat, abban a hitben élnek azonban, hogy a vendéglátóipar szervezatlensége lehetővé teszi a reparálás kitolását.

Azt is megakadályozza a főváros, hogy bírói úton kényszerítsük a művet olyan tarifa megalkotására, amely törvényben biztosított jogunkat respektálva, nem foszt meg bennünket a központi termelés előnyeitől és amely tarifa az aránylagos termelési és elosztási költségen kívül megelégszik a méltányos polgári haszonnal. Ez esetben ugyanis a főváros közigazgatási utra tereli a kérdést.

Amikor a vendéglátóipar mind a tíz körmével küzd a létért, amikor kis összegek döntik el néha egy-egy üzem fennmaradási lehetőségét, amikor a behajtás könyörtelen és gyors, amikor nem ritkaság, hogy éppen a kikapcsolt világítás adja a végső lökést az „örök világosság“ felé, szabad-e olyan tarifát a kiszolgáltatott vendéglátóiparra oktrojálni, melyről az

TUHAY MIHÁLY műbutor asztalosmester
BUDAPEST, V., BANK U. 6.
Telefon: 16-8-72. — Alapított: 1898.
Elvállal minden szakmájába vágó munkákat olcsón.

igen komoly és alapos számítások után az állítja, hogy a méltányos polgári hasznon messze meghaladó haszonkuleson alapul.

Mit kérünk tehát a kormány és a főváros jelenlevő képviselőitől? Semmi mást, minthogy felelősségiink tudatában elhangzott panaszunk meghallgatásával tegyék lehetővé, hogy:

a szerintünk méltánytalanul és a törvény világos intenciói ellenére kikényszerített milliókat a független bíróság előtt visszaperelhessük, hogy

az általunk felállítandó kisebb-nagyobb telepek gazdaságos kihasználása az áramvezetékeknek közterületen való távvezetése által biztosítható legyen.

Inkább vagyunk egy kistelepnek édes gyermekei, mint a hatalmas központi centrálé robotoló rabzolói! (Ugy van! Taps.)

Befejezésül Dénes Márton szólt:

Dénes Márton: Csak egy percre kívánom még igénybe venni az igen tisztelt taggyűlés figyelmét. A hatóságok igen tisztelt kiküldötteihez vagyok bátor azt a kérelmet intézni, hogy ezt a taggyűlést, amely dacára ezeknek a fájó sebeknek, bár a végső-kig el van keseredve, megőrizte higgadtságát, hogy ezt a taggyűlést ne vegyék egy rendes tiltakozó gyűlésnek. Minden gyűlésen szónokok beszélnek és a határozati javaslatokat minden gyűlés el szokta fogadni. Én azonban arra kérem a hatóságok igen tisztelt képviselőit, hogy amikor referálják az ülés eredményét, ne tegyék ezt a megszokott sablon szerint, mert az az összegyűlt keserűség, amely kirobbantotta a beszédeket, más szakmában már a székek összetörésében nyilvánult volna meg. Ez a nagymúltú szakma azonban a 24-ik óra elmúltával is meg tudta őrizni konciliáns hangját. Mind az előadók, akiknek köszönetet mondunk, mind a hozzászóló urak úgy vélték, hogy a kirobbanás nem ilyen lesz, hanem sokkal súlyosabbtól tartottunk. Nagyon kérem a hatóságok m. t. kiküldöttjeit, ne habozzanak bajainkba belemélyedni, hanem úgy referálják sérelmeinket, amint az szívünkben, lelkiünkben él. (Hosszantartó éljenzés és taps.)

Elnök megköszönve az előadóknak szíves és áldozatkész közreműködésüket, valamint t. vendégeink és tagjaink kitartását, jobb jövő reményében a taggyűlést bezárta. (Éljenzés.)

Balatongyörök nagyközség előljáróságától.

570—1933 sz.

Árverési hirdetmény.

Balatongyörök nagyközség tulajdonát képező Balatongyörög vendéglő mézárszékekkel együtt 1933. év július 23-án, d. u. 3 órakor nyilvános árverésen bérbe fog adni.

Árverési feltételek a jegyzői irodában megtekinthetők, levélben bővebb felvilágosítást nyújt a jegyzői hivatal.

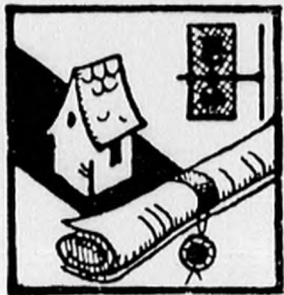
Balatongyörök, 1933. év július 11.

Takács János,
jegyző.

Nemes János,
bíró.

Debreceni Gőzfűrészes és Faárugyár Rt.

Budapesti fiók: VII, Akácfa ucca 7. Telefon: 33-4-47. Vezető: Sasfi Schaschek Dezső.
Hajlított fa- és kertibutorok, kávéházak, vendéglők, szállodák számára. Legmodernebb elsőrendű gyártmányok.

Hivatalos ügyek**Az új első jegyző.**

ELŐLJARÓSÁGUNK, amint erről alább részletesen beszámolunk, az elnöki tanács javaslatára a betöltetlen első jegyzői tisztséget egyhangú választással Ballai Károlylyal töltötte be.

Ballai Károly nem ismeretlen kartársaink előtt. Lapunkat immár hatodik éve szerkeszti, amelyet nemesak magas nivóra emelt, hanem azt iparunk területén kívül is igen olvasott organummá tette. Másik munkaterülete az adóközösség, amit mint annak alakulása óta titkára, öntudatos munkával mintaszerű intézménnyé fejlesztett. Ezen eredményes működése alapján az előljárási és iparunk művelői bizalommal várják, hogy Ballai Károly az eddig tapasztalt tehetségével és készségével, valamint energiájával és munkabíráásával meg is fogja valósítani a bennünket különösképpen érintő céljait: a testület adminisztrációjának korszerű átszervezését és fokozott iparvédő tevékenységének megalapozását. Munkájának zsinórmértéke az ipar egész területét felölelő program lesz, amelyet Ballai Károly dolgozott ki, amit az elnöki tanács, sőt a taggyűlés is, a határozati javaslattal, magáévá tett. Az e héten tartott nagyhatású taggyűlést már ő szervezte meg s annak határozati javaslatát is ő dolgozta ki.

Az első jegyző helyettese Téglássy Ernő marad, aki az ipartestület adminisztrációját eddig is vezette.

Az előljárási ülés.

Ipartestületünk előljárási ülése folyó hó 5-én tartotta rendes havi ülését Malosik Ferenc üv. alelnök elnöklete alatt. Miután alelnök üdvözölte a megjelenteket, az ülést megnyitotta, a jegyzőkönyv hitelesítésére pedig felkérte Biró Dénes számvizsgálóbizottsági és Holub Rezső előljárási tagot.

A napirend tárgyalásának megkezdése előtt Malosik Ferenc alelnök előterjesztette az alelnöki tanács javaslatát, mellyel Ballai Károlyt, az ipartestület első jegyzői tisztségére ajánlta havi egy drb 20 aranykoronás jelképes tiszteletdíjjal megválasztani. Az előljárási ülést az alelnöki tanács javaslatát egyhangulag elfogadta és Ballai Károlyt az ipartestület első jegyzőjéül megválasztotta.

Ballai Károly hálás köszönetét fejezte ki az előljárási bizottság megválasztásáért s ígéretet tett, hogy megbízatását legjobb tudással fogja betölteni.

Napirendre áttérve, Ballai Károly ismertette azt a programot, amelyet összeállított s melynek alapján rendszerbe foglalta a szállodás- és vendéglősi ipar bajait és sérelmeit. Az alelnöki tanács, majd azt megelőzőleg egy szűkebbkörű bizottság is letárgyalta az ismertetett programot, melyből kiindulólág határozati javaslatok terjesztetnek a folyó évi július hó 10-iki taggyűlés elé. A felolvasott határozati javaslatokat az előljárási bizottság dr. Molnár Sz. Dezső kiegészítő javaslatai alapján egyhangulag elfogadta.

Malosik Ferenc üv. alelnök ezután felkérte az előljárási bizottság tagjait, hassanak oda a kartársaknál, hogy azokat a kérdőíveket, amelyeket az ipartestület kiküldött és melyek az egyes szállodai és vendéglői üzemek helyzetéről számolnak be, mielőbb küldjék vissza kitöltve az ipartestületi irodának.

Téglássy Ernő ismertette a belügyminiszternek 159.200—1933 B. M. számú rendeletét a kifőzőüzletek nyitvatartásának szabályozásáról, melyet lapunk 185. oldalán ismertettünk.

A hadirokkantak, a hadiözvegyek és hadiárvák, valamint a Károly-csapatkeresztések és vitézségi éremtulajdonosok adókedvezményei tárgyában kibocsátott 3500—VII. a számú pénzügyminiszteri rendelet, valamint a négy-nél többgyermekes adózók adókedvezményei tárgyában kibocsátott 41.500—VII. a számú pénzügyminiszteri rendelet ismertetése után felolvasatott a polgármesternek 248.368—1933. XV. számú véghatározata az ipartestület 1932. évi zárszámadásának megerősítése, továbbá vagyonmérlegének és az 1933. évi költségvetésének megállapítása tárgyában.

Bejelentetett a VI. kerület előljárási bizottságának 29.120—1933. számú határozata Kenedi Ottó budapesti lakos (VI., Andrásy út 132.) vendéglő és kávéházi iparának gyárszerűsége tárgyában, melynek alapján Kenedi Ottó felhivatott az előljárási bizottság által, hogy ipara gyárszerűségét, az előirt 25 szakmunkás létszámot záros határidőn belül igazolja, amennyiben pedig a felhívásnak nem tenne eleget, a kerületi előljárási bizottság kénytelen lesz ipari jogosítványát megvonni.

Felolvasatott a pénzügyminisztériumnak f. évi május hó 30-án kelt 13.376—1933. X. fő számú határozata, mellyel meghagyta a pénzügyigazgatóságnak, hogy amennyiben a jövőben valaki a VII., Dohány ucca 96. szám alatti koresmaüzletre akár új korlátlan italmérési engedélyt kérne, akár meglévő korlátlan italmérési engedélyének az áthelyezését kérné, kérelmével a szabályszerű tárgyalás mellőzésével a minisztérium nevében utasítsa el és az italmérés beszüntetése iránt azonnal intézkedjék.

Tudomásul szolgált a pénzügyminisztériumnak azon határozata is, hogy az 1933. évi január hó 19-én 13.303 szám alatt kiadott rendeletét hatályon kívül helyezte és meghagyta a pénzügyigazgatóságnak 76.416—1933. X. fő szám alatt, hogy amennyiben a IX., Gróf Haller utca 24. szám alatt levő üzlethelyiségre valaki italmérési engedélyt kér, vagy meglévő engedélyének áthe-

Hattyu gőzmosó és fehérnemű kölcsönző vállalat

Budapest, VII, Klauzál-u. 8. Telefon: J. 38-5-58 és 38-5-59.
Az ország legnagyobb gőzmosó üzeme, legmodernebbül újonnan berendezve!
Legkíméletesebb mosási rendszer!

lyezését kéri, szabályszerűleg tárgyalja le a kérelmet. Miután az előljáróság 400 pengő segélyt szavazott meg Országos Nyugdíjgyesületünk részére, több kisebb ügy elintézése után az ülés véget ért.

Jégdrágítás ügye az Árelemző Bizottság előtt.

A legutóbbi jégdrágítással kapcsolatban a Budapesti Vendéglősipartestület a rokonszakmákkal együtt az Árelemző Bizottsághoz fordult azzal a kéréssel, hogy sürgősen vizsgálja és véglegesen állapítsa meg a jég árát.

Ipartestületünk részéről *Leimeter Ferenc* jelent meg az ülésen. A jéggyárak adatokkal akarták igazolni, hogy a jégárakra ráfizettek, viszont a vendéglősök és a többi rokonszakmák kijelentették, hogy a jég a mai megállapított árban is túldrága. A gyártási árakat a jéggyárak 1.20 P-ről 1.40 P-re emelték, a fuvarozást pedig a mázsánként 1.26 P-ben állapították meg.

Leimeter Ferenc felszólalásában ezzel szemben egy összehasonlítási táblázatban bebizonyította, hogy 1930 óta a mai napig a fuvarozás olyan lényegesen esőkent, hogy ma már a fuvarozás lehordóval együtt sem kerül többbe, mint 50–60 fillérbe, így tehát indokolatlan az áremelés.

Ezenkívül tiltakozását fejezte ki az ellen, hogy a jégkartell a konkurrencia megakadályozása céljából bérbevegye a kőbányai és rákosi réteken fekvő ú. n. „Kurkus” jégvermeket, hogy a vendéglősök ne tudjanak oda természetes jeget saját részükre leraktározni.

Az Árelemző Bizottság olyan értelemben határozott, hogy a jéggyárak termelési árait megvizsgálás tárgyává teszi és felkérte a vendéglősöket, igazolják, hogy milyen mennyiségű jégre volt szükségük az elmúlt években a maihoz viszonyítva és összehasonlítva a bor és sörfogyasztással.

Az IBUSz újabb terjeszkedési vágya.

Az IBUSz tervbe vette, hogy „tokaji bor propaganda” címén a pályaudvarokon palaekozott bort árusít. Ezen terv ellen Országos Szövetségünk felszólalt, mire e hó 7-én a kereskedelemügyi minisztériumban e tárgyban értekezlet volt. Az értekezleten az Országos Szövetség részéről *Keszey Vince* volt jelen.

Az értekezleten megjelentek szakszerű felvilágosításai után és *Keszey Vince* erélyes fellépésére a minisztérium az IBUSz-nak ezen tervét elejtette.

Ebből a konkrét esetből folyóan valóban szükséges volna, hogy a vasúti vendéglősök az Országos Szövetség keretében, esetleg külön szakosztályban tömörüljenek, mert érdekeiket és üzleti körüket csak így tudnák megvédeni.

Felhívjuk a kartársak figyelmét

arra, hogy esetleges büntetések elkerülése végett az alábbi nyomtatványok állandóan ki legyenek függesztve üzletükben:

1. Bortörvénykivonat.
2. Koresmaj hitel.
3. Iparengedély.
4. Italmérési engedély.
5. Az első segélynyújtást ábrázoló falikép szöveggel.

6. A cukor ipari felhasználását bejelentő tanusítvány.

7. Kártyajátszási engedély és dohányelárusítási engedély.

Hírek közlemények

Meghívó.

A Szállodások, Vendéglősök, Kávésok stb. Országos Nyugdíjgyesülete

1933. évi július hó 19-én

Budapest, az ipartestület tanácskozótermében (IX., Lónyay uca 22. sz. I. em.) délután 4 órakor

rendkívüli közgyűlést tart,

melyre a Nyugdíjgyesület tagjait tisztelettel meghívják

Budapest, 1933 május hó 26-án.

Bolgár Menyhért
titkár.

Malosik Ferenc
elnök.

Napirend: Az alapszabályok módosítása.

A közgyűlésen csak a közp. irodához legalább 8 nappal előbb írásban benyújtott indítványok tárgyalhatók.

Kálvin-tér régi fogadói.

A MAI KÁLVINTÉR volt a régi Pest *Szénáspiaca*. Nagy és lüktető élet folyt itt, mert az Üllei Országút és a Belgrádi Országút, a Soroksári út ide futott be a régi *Kecske-méti Kapuhoz*. Az egykori kapu körül az 1800-as évek elején nagy vendégfogadós élet alakult ki. Ezek nem voltak valami előkelő helyek, ámde annál zajosabbak voltak. Vásárosok, dúsgazdag örmény, görög és rác gabona-, dohány- és marhakereskedők, vidéki mészárosok tanyái voltak.

Legnevezetesebb volt közöttük a mai Múzeum utca és a Baross utca sarkán állott *Két Pisztoly* vendégfogadó. Konyhája olyan híres volt, hogy noha lármás falusi nép látogatta, igen előkelő úri nép is járt ide zamatos ételeiért. Régi írónk sokat írnak kávéházáról és *Petőfi Sándor* is járt ide. Vendéglői joga a dúsgazdag *Marczibányi* családé volt: a nemes család a jogot bérbe adta. 1860 után igen lezüllött és hamiskártyások hirhedt tanyája lett.

A Református Templom mellett máig áll a Ráday utca sarkán a *Két Arany Oroszlán* vendégfogadó háza. Kapuja fölött ott van még a két cégéroroszlán. Ez is vásárosok tanyája volt.

Egy sarokkal beljebb a Ráday utca 5. sz. ház helyén állott a régi híres betérő vendégfogadó: a *Két kék Bak*. Cégérén diákkorunkban az volt kírva: „Az két kék Bakokhoz.” A Kék Bakok cégérét a mai ház kapuja fölött az 1898-ban lebontott új ház is megcsinálták.

Ezzel szemben volt a *Két korona szálló*. Udvarán gyerekkorunkban ott volt még a régi „állás”, a négyoszlopos oldalt nyitott szurdék.

A Boráros tér és a Ráday utca sarkán volt a *Göndös János úr betérő fogadója*. Ez 1897-ben még igazi csárda volt. Csárdák a neve törökül a négyoszlopos állásoknak. Ebből lett a magyar *Csárda szó*.

Érdekes, hogy a mai *Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete* székháza a Lónyay utcában lévén a régi híres *Két Nyulakhoz* cégérezeit vendégfogadóról elnevezett *Két Nyúl* utcában van. Ez volt a Lónyay utca régi neve. Ez a vendégfogadó báljairól volt híres. Itt tartották a régi híres *Paraszt Bálakat*.

Mikor 1875-ben a szállodai élet lassan az új Nagy körút vagyis a pályaudvarok felé terelődött, ezek az elmaradt régimódi külvárosi szállók egyszerre eltörpültek: Átalakultak szegényes éjjeli mulatókká. Legtovább húzta a *Két Korona*. Régi cégérét tavaly vonták be. Ma már a *Yo-Yo* kávéház van benne, nevével is jelezve az ujmodiságot. Néhány év múlva lebontják a *Két Oroszlán* házát is és akkor már csak a *Két Bak* fog istrázsát állani a régi pesti falusias vendéglők emléke fölött.

Az egykori parasztszekerek országútján autóbusz röpi. A szegény lovak alázatosan állnak félre a szörnyeteg kocsik előtt. A levegőben azonban már ott kering az új közlekedési konkurrens, a repülőgép.

Igy érzik meg egymást az új konkurrensok. Parasztszeker, autó, repülőgép. Ugyan mi jöhet még ezután.

Bevilaqua Borsody Béla dr.

A borraivalókérdés.

A kereskedelemügyi minisztérium két évvel ezelőtt felvetette a szállodákban és penziókban kötelezően bevezetendő százalékos borraivalórendszer tervét. A miniszter a kifejtett nyomás érvekre való tekintettel a felvetett tervet a napirendről le is vette.

A főváros polgármestere most ismét szóba hozta a százalékos borraivalórendszer bevezetésének gondolatát és a kamarát véleményadásra kérte fel.

A *kamara idegenforgalmi bizottsága* június 23-án *Madarassy-Beck* Gyula báró elnöklete alatt tartott ülésén foglalkozott az ügygel és báró Forster Jenő, Gundel Károly, Holzer Sándor, Mészáros Győző, Miklós Elemér és Németh Aladár felszólalásai után a következő érvekre való hivatkozással a jelenlegi rendszer meghagyása mellett foglalt állást:

A Magyarországon szokásos borraivalórendszer idegenforgalmi szempontból csak akkor volna hátrányos,

Jégszekrények Jélics Pál jégszekrény üzeme Budapest, VII., Kazinczy ucca 6/b. Készít és raktáron tart bor- és italmérő asztalokat, pohárszékeket, sörapparátokat, háztartási- és egyéb jégszekrényeket, szétszedhető rendszerűeket is. Minden e szakmába vágó javítás jutányosan!

Abroszok fehér és tarka
Plaidek terraszra, kertbe
Takarók minden fajta

legolcsóbban az
„Olcsó Bolt”-ban
SEPES LAJOS
Budapest, V.,
gr. Tisza István u. 24.
Telefon: 80-1-95.

ha valóban egyedül álló különlegessége volna hazánknak. Miután azonban a magyarországi szokás teljesen egyezik az osztrák rendszerrel, amelyen keresztül nyugati idegenforgalmunk túlnyomórésztét kapjuk, ennél fogva téves az a nézet, mintha a külföldiek szokatlan rendszerrel találkoznának.

Azokban az államokban, amelyekben az egyéni borraivalóadás helyébe a százalékos rendszert léptették, nem új rendszerrel cserélték fel a régit, hanem *a gyakorlatban mindkét rendszer egymás mellett áll fenn*. A százalékos rendszer sem Olaszországban, sem Svájcban, sem Franciaországban nem tudott véget vetni a külön borraivalók adásának, úgyhogy *a közönség kettős megterhelésnek van kitéve*. Ennek belátása indította a csehszlovákiai hatóságokat és idegenforgalmi érdekeltségeket arra, hogy néhány hónappal ezelőtt *hatályon kívül helyezték a százalékos borraivalórendszer intézményét*.

Idegenforgalmunk szempontjából tehát semmi előnyét nem tudjuk látni a mai rendszer esetleges megváltoztatásának. Sőt ellenkezőleg, a rendszerváltoztatás az idegenforgalom szempontjából külön veszedelmet rejthet magában. A magyar közönség körében ugyanis a borraivaló adásának olyan mély lélektani gyökerei vannak, amelyeket semmiféle intézkedéssel kiírtani nem lehet, (mutatja ezt a fodrász- és fürdőüzemekben tulajdonképpen eltörölt, de változatlanul fennálló borraivalórendszer). Ha már most a belföldi közönség a kisebb kávéházi fogyasztások utáni százalékon felül változatlanul tovább adna borraivalót, ellenben a külföldiek abban a tudatban, hogy a százalék kiegyenlítésével a borraivaló ügyét elintézték, külön borraivalót nem adnának, ezáltal a személyzet fegyelmezetlen részéről esetleg oly figyelmetlen elbánásban részesülnének, ami kellemetlen benyomásokat hagyna hátra az itt tartózkodó idegenekben.

Egy további szempont, ami ép az idegenforgalom nézőszögéből a rendszerváltozás ellen szól, a százalékos rendszernek az idegenforgalmi üzemek kalkulációjára gyakorlandó káros hatásában áll. Kétségtelen ugyanis, hogy a százalékos rendszer mellett a személyzet kevesebbet keresne, mint eddig, úgy, hogy elkerülhetetlen volna a személyzet fix-fizetésének felemelése és ezáltal az amúgy is súlyos válsággal küzdő vendéglátóipar terheinek fokozódása. Ennek további következménye a szállodák, étkezőhelyek stb. már ma is nehezen fenntartható kényelmi berendezéseinek és ezáltal az idegenforgalom alapjának leromlása lenne.

A Magyar Szakácsok Köre diszközgyűlése.

Ez évi július 4-én tartotta a „Magyar Szakácsok Köre” diszközgyűlését nagyszámú közönség jelenlétében abból a célból, hogy a bécsi nemzetközi szakácskiállítás alkalmával kapott kitüntetések ünnepélyes keretek között szétoszthassák.

A polgármester képviselőjében *Kállay Albert* tanácsjegyző jelent meg, ezenkívül a szakma előkelősége

Forgalmát emeli, ha a Szekszárdi Pincészövetkezet kiváló borait méri! Rendelést felvesz és 5 litert már házhoz szállít: a termelői kimérés, Bpest, VIII., József u. 19. T. 32-0-63.

gei, Gundel Károly, Marencich Ottó, Malosik Ferenc, Bandl József, Holub Rezső, Konta Jenő, a Beszerző Csoport igazgatója, Dénes Márton, Kollmann ügyvéd, a Főpincérek Országos Egyesülete és Csik József a Genfi Szövetség részéről.

Bereczky László, a Szakácskör elnöke nyitotta meg a közgyűlést, megemlékezett a bécsi nemzetközi szakácsművészeti kiállítás fényes sikeréről, az ezzel kapcsolatos legnagyobbfokú elismerésről, amellyel a külföldiek adóztak a magyar szakácsok páratlan művészi munkájának.

Ezután Kállay Albert tanácsjegyző köszöntötte a kiállításon résztvevő és kitüntetett magyar szakácsokat és tolmácsolta a város nevében a polgármester üdvözlő szavait, ami után az ünneplő közönség nagy lelkesedése mellett kiosztotta a magyar szakácsok kitüntetésait, az igazán megérdemelt jutalmukat: az aranyérmeket és díszoklevelet, valamint a Magyar Szakácsok Körének aranyérmét és művészi kivitelű díszserleget.

A hét mesterszakácsnál kívül díszoklevelet kaptak még: Gundel Károly, Bandl József, Hungária szálló étterme, Newyork kávéház igazgatósága, Gyéresi Szász Margit, Zimmer Ferenc, Gschwindt konzervgyár, Vendéglősök Beszerzési Csoportja.

A diszkozyűlést kétszáz személyes bankett követte, melyen Gundel Károly, a Szakácskör védnöke lelkes, meleg szavakkal buzdította a szakácsművészeket további munkára és tudásuk művészi értelemben való fejlesztésére.

Szomorú kísérlet a taggyűlés botrányba fullasztására.

Elvetemült lelkű vagy fölbérelt egyének szomorú kísérletet tettek arra, hogy taggyűlésünk összhangját megzavarva, botrányt okozzanak. Ugyanis a taggyűlés napjának délelőttjén, különösen a kisebb vendéglős és tájékozatlan kartársaink postán kézbesített levelezőlapot kaptak, amelyben arról értesítette őket egy „tagdíjhátralékot nyilvántartó tanács“, hogy az egyik előadó, *Kovácsévics* Milos, ezernéhánypengő tagdíjhátralékát az ülésen az elnök kezeihez lefizeti és ezért őt „ünnepeljük.“ Ezek a lesipuskások arra számítottak, hogy értesítésükkel az ülésre készülődés izgalmaiban kartársaink között telitalálatot érnek el, azonban esalódtak. Tagjaink egyrésze fölismerte annak apokrif voltát és méltó helyére dobták, másik része, kérdést intézett hozzánk, vajjon tényleg a testület bocsátotta ki azt az értesítést, voltak olyanok is, akik tréfának tartották s mindjárt meg is bélyegezték a „tréfacsinálókat“, hogy ilyen komoly időben ilyenekkel molesztálják a gondjuktól a tréfák iránt érzéketlenné vált kartársakat. A megadott fölvilágosítás után mindenki a legsúlyosabban elítélte a tervező és végrehajtó „áldozatkész“ komisz emberek trükkjét és az a vélemény alakult ki, hogy *ezek nem lehetnek kartársaink, mert arra, hogy a vendéglősök hatalmas arányú panaszgyűlését botrányba fullassza és ezáltal azt a hatóságok képviselői előtt hatástalanná tegye, sőt a testületet és tagjait diszkreditálja, magyar vendéglős soha sem fog vállalkozni!*

Egyébként az ismeretlen tettések ellen a közvetlenül érdekelt kartársunk, *Kovácsévics* Milos, bűnvádi följelentést tett és nehogy alkalmat adjon néhány fölbérelt embernek, hogy a piszkos bért meg is szolgálja, félreállt és az adó, OTI és üzletberről szóló referációját nem tartotta meg.

Kiskunfélegyháza megyei város polgármestere.
11611—ki. 1933. sz.

Tárgy: városi gőzfürdő bérbeadása.

Hirdetmény.

Kiskunfélegyháza megyei város tulajdonát képező gőz- és kádfürdő s ugyanezen épületben lévő szálloda-étterem és kávéház bérbeadására nyilvános versenytárgyalást hirdetek.

Bérleti idő 3, vagy 6 év, mely kezdődik a bérbevétel jogerős jóváhagyásától.

Pályázni szándékozók zárt ajánlataikat „Pályázat a városi gőzfürdő bérletére“, feliratu borítékban adják be a város polgármesteréhez címezve a város iktatóhivatalában.

Pályázatok folyó év aug. hó 12-én déli 12 órájáig adandók be.

Feltételek válaszbélyeg csatolása mellett a város gazdasági hivatalától kérendők.

Kiskunfélegyháza, 1933 július 5.

Olvashatatlan aláírás,
polgármester.

Fuchs Elemér és Szathmáry Arisztid előléptetése.

A földművelésügyi miniszter *Fuchs* Elemért, a budafoki állami pincegazdaság igazgatásával és dr. *Szathmáry* Arisztidet pedig az ottani pincemesteri szakiskola vezetésével bizta meg. A miniszter valóban két igen kiváló szakembert állított a megnevezett intézmények élére, akik, meggyőződésünk szerint, működésükkel nagyra fogják fejleszteni a hazai borkultúrának ezen szükséges helyeit. Mi különös örömmel regisztráljuk ezt a hírt, mert *Fuchs* Elemér és *Szathmáry* dr. egy évtizede immár, hogy szakiskolánk kitűnő előadói, sőt igen becses tankönyviróink is, mert ők írták „A bor, sör, szeszesitalok előállítására és szakszerű kezelése“ c. könyvet, amely nemesak szakiskolánkunk, hanem a irodalomnak is egyik becses alkotása.

Jubileum.

Schmauder József, ipartestületünk vendéglőstagja ez évben ünnepelte 50 éves évfordulóját annak, hogy a vendéglősiparba került tanoncként és 40 éves önállóságát, mint vendéglős. Sok szerencsét kívánunk kartársunk további működéséhez.

A vas megyei vendéglősök közgyűlése.

A vas megyei vendéglősök, fogadósok és koresmárosok szövetsége június 23-án tartotta évi rendes közgyűlését a „Sabaria“ nagytermében *Schmall* Gyula vezetésével. A gyűlésen megjelent *Lödör* Jenő kormánytanácsos, az ipartestület elnöke, valamint *Gebhardt* Pál pénzügyi titkár is.

A gyűlést az elnök üdvözlő szavakkal nyitotta meg, majd a titkári jelentést terjesztették elő. A titkári jelentés részletesen számolt le az elmúlt év eseményeiről és a szövetség elnökségének munkájáról. Szomorúan állapította meg, hogy mindig több és több koresmáros kénytelen beszüntetni üzemét a gazdasági helyzet súlyosabbá válása miatt. Kiterjedt arra, hogy állást foglalt a szövetség a borempészség és törvénytelenül folytatott borbatyuzás ellen. Memorandumot nyújtottak be ez ügyben az illetékes hatóságoknak.

A pénztári jelentés után a közgyűlés a felmentvényt megadta, majd megállapította az 1933. évi költ-

ségvetést. Ezután elhatározta a közgyűlés, hogy ebben az évben a tagdíjaknak csak a felét szedi be, hogy ezzel is lehetővé tegye a tagoknak a szövetségbe való belépést.

Ezután az elnök részletesen beszámolt az egyes memorandumokkal elért eredményről, valamint a hatóságoktól kapott válaszokról. Ismertette, hogy a szövetség állást foglalt a zenés multságokat és korlátlan borkimérést rendező egyesületek ellen, amire az alispán szigorúan utasította a főszolgabírókat ezen egyesületek fokozott ellenőrzésére.

A zenejogdíjak mérséklése, illetve megszüntetése iránt a törvényhatósághoz fordultak, amit az pártfogólag terjesztett fel a belügyminiszterhez. Eredmény ez ideig még nincs. Ugyanesak eljártak a vasút igazgatóságánál, hogy a vasúti borsempészt szüntessék meg.

A közgyűlés tudomásul vette az elnöki beszámolót, ami után az indítványok következtek, melyek során megdöböntő kép bontakozott ki arról a küzdelemtől, amelyet a vendéglős és koresmáros társadalom vív a törvénytelen kontárokkal és a sok visszaéléssel.

Horváth Mihály, sárvári vendéglős, javasolta, hogy kérjék a pénzügyigazgatóságot, hogy a törvénytelen borbatyuzókkal szemben szigorúbb büntetéseket alkalmazzanak.

Hangzottak el javaslatok az egyesületek zárójának megállapítására, valamint arra nézve, hogy a borbatyuzóktól lefoglalt bormennyiséget ne adják vissza, hanem árvereztessék el a községek javára.

Állást foglaltak a gombamódra elszaporodott magánkifőzdek ellen.

Sokan kifogásolták, hogy a borbatyuzókkal szemben a községek hatóságai nem járnak el szigorúan, sőt legtöbbször nagy az elnézés. A vidéki vendéglősök a fűszerüzletek borkimérését sérelmezték.

Boross Imre dr. ügyész bejelentette, hogyha a fűszerkereskedők nem mondanak le a borkimérésről, akkor retorzióval élnek és a koresmárosok nem vásárolják a fűszert a kereskedőktől, hanem fűszeresoportot alakítanak megyénként.

Ezután **Lődör Jenő** beszélt nagy hatással az iparoság összetartásáról. Felszólalását **Schmall** elnök melegen köszönte meg, majd buzdító szavakkal berekesztette a gyűlést.

A szövetség közgyűlése után a vendéglősök szombathelyi szakosztálya tartotta közgyűlését, melyen a volt tisztikart újból megválasztotta.

Szállodaalapítási tilalom Svájcban.

Újabb szállodák létesítése Svájcban 1924. évi október 16-ika óta 1932. szeptember 30-ig tilos volt. Az érdekeltek közbenjárására újabb törvénytervezet készült, mely szerint a svájci vendéglős és szállodásipar nehéz helyzetére való tekintettel ezen tilalmat 1936. december 31-ig meghosszabbították.

A táncmesterek a „vendéglői” tánc ellen.

Egyik hétfői újságban olvastuk, hogy a tánctanárok a belügyminisztériumhoz fordultak, akitől kérték, hogy „amennyiben továbbra is megengedik a vendéglőkben való táncot, nekik (a tánctanároknak t. i.) engedélyezzék az italmérést”. Azzal is megelégednének ugyan a táncmesterek, ha a szállodai, vendéglői és egyesületi táncestéknél vagy délutánoknál a táncmestereknek adnák ki az engedélyt. (Rajta, csak vállalják a

zene, a rendőri táncengedély illetékek és a zenejogdíj-fizetését is!) Ma ugyanis — írják — ezeken a helyeken többnyire szerződött parkettáncosok (?) rendezik a táncokat, míg a táncmesterek éheznek családjakkal.

Visszaélések a borfogyasztási adó befizetésénél.

Egyik vidéki kartársunk jelentést tett az ipartestületnek az ottani borfogyasztási adó beszédese körüli visszaélésekről. Elmondja, hogy városukban a borfogyasztási adókezelő sorba járta a vendéglőket, a helyszínen felvette az elfogyasztott bormennyiséget és azonnal beszédte az értük járó fogyasztási adót, melyről nyugtát senkinek sem adott azzal a kifogással, hogy ninesen nála hivatalos nyomtatvány.

Végül kiderült, hogy a tisztviselő nem volt feljogosítva pénzek fölvételére és vizsgálat indult meg s miután a vendéglősök nyugtával nem tudják igazolni fizetéseiket, természetesen elvesztették pénzüket.

Kartársunk tehát ezúton figyelmeztet minden vendéglőst, hogy borfogyasztási adóját hasonló esetek elkerülése végett csak a hivatalos helyiségben rójja le.

Halálozás.

Özv. **Hajdu Jánosné** kartársunknak fia, **Hajdu Sándor** 38 éves korában elhalálozott.

Kartársak! Felkérünk benneteket, hogy Zwack Unicumja gyanánt ne mérjétek ki más italt se az UNICUM üvegből, se másfajta üvegből, mert az Unicum szó a Zwack likörgyár kizárólagos védjegyzett tulajdonát képezi és e néven csakis valódi áru hozható forgalomba. Ha a vendég Unicumot kér: adjatok neki valódi Unicumot, mert Unicum néven más keserűt nem szabad eladni se Zwack üvegből, se más üvegből.

Sasfi Schaschek Dezső, az ismert szakember vezeti most a Debreceni Gőzfűrészt és Faárúgyár Rt. budapesti fiókját. A vállalat gyártmányai európai viszonylatban is kiválóak.

Fancsik Testvérek jég szekrény és vendéglői berendezéseket gyártó üzemét (VI, Csengery uca 62/a.) a legmelegebben ajánlhatjuk kartársainknak, már csak azért is, mivel ez a cég, kartársaink által nála beszerzett cikkek bruttó árából 5 százalékot ajánlott fel péceli Otthon-alapunk javára.

Evőeszközök nikkelezését és chrómozását kartársaink legelőnyösebben végeztethetik **Grätzer Fülöp** cégnél (Bpest, VI., Desseffy-utca 26a). A jóhírű cég a legolcsóbb áron szolgálja ki iparunkat, azonkívül állandó hirdetéssel támogatja hivatalos lapunkat, miért is különös pártfogást érdemel.

Nösner Pezsgőgyár (V. Lipót körút 4.) francia módszer szerint készített pezsgője kiváló és a legkényesebb igényeket is kielégíti. Számos fővárosi vendéglő és étterem szolgál fel Nösner pezsgőt, vendégei legnagyobb meglepedésére. Új specialitása a tokaji pezsgő.

Kartársak figyelme! Ha fogvájóra, papírszalvétákra, étlapra, kassablokkra (100 darab 4.— pengő több színben), légyapírra, táblára, krétára, szivacsra van szüksége, forduljon bizalommal **Merluszt Ödön szaküzletéhez, ahol ezen cikkeket a legolcsóbb áron és kiváló minőségben szerezheti be.**

Jélics Pál előnyösen ismert **jég szekrénykészítő üzemét** (VII., Kazinczy u. 6b) melegen ajánljuk kartársaink figyelmébe.

Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete
A Magyar Szállodások és Vendéglősök Országos Szövetsége
Szállodások, Vendéglősök, Kávésok és Alkalmazottak Nyugdíjgyesülete
Budapest, IX., Lónyay u. 22. Telefon: Aut. 8-11-52.

Budapesti Vendéglősök Adóközössége
Budapest, IX., Lónyay u. 22. Telefon: Aut. 8-61-82.
Hivatalos órák: köznapokon d. e. 9—2 óráig.

Előfizetési díj: egy évre 20 aP., segédeknek, szakmai tanulóknak évi 10 aP.
Külföldre évi 30 aP.

Alapítva 1885. évben.

HENNEFELD R.-T.

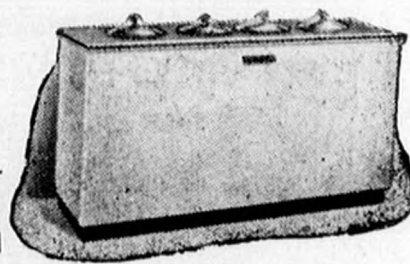
Jégszekrénygyára
Budapest VI., Ó ucca 6.
Telefon: 11-4-29.

Szabadalm. jégszekrények és sörki-
mérőkészülékek és automatikus elek-
tromos jégszekrények és hűtőkamrák

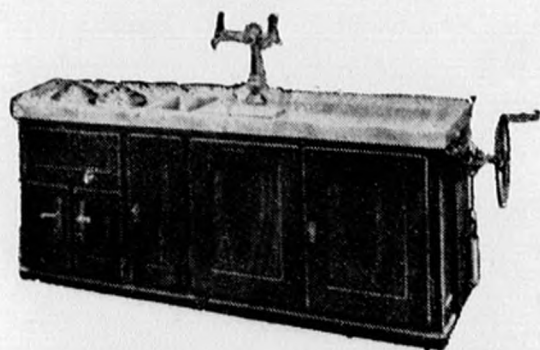
Címre ügyelni, csak Ó-utca 6.

Kedvező fizetési feltételek!

Jéghűtésű
és önműködő
VILLANY
FAGYLALT-
KÉSZÍTŐ-
GÉPEK ÉSKON-
SERVATOROK

Árjegyzék ingyen és bérmentve

Harmatvíz

a Hungária lithiumos gyógyforrás
szénsavval telített ásványvize

Megrendelhető:
I., Gellért rakpart 1. sz.
Telefon: Aut. 530-03

Krausz Rezső

jégszekrényüzeme

Budapest, VI., Ó ucca 2. sz.

A címre ügyelni!

Jégszekrények, sörkimérőapparátok. Vendéglői és cukrá-
szati berendezések állandó raktára.

Springut Henrik

tojás-
nagykereskedő

Budapest VI., Vasvári Pál u. 10. Tel. A. 217-54.

Számos budapesti kávéház, étterem és vendéglő

állandó szállítója.

DUBOVETZ EMIL

hűsülönlegességei

Előkelő szállodák, vendéglősök,
intézetek, szanatoriumok és
menzák szállítója.

BUDAPEST,
V., Lipót körút 17. Telefon: A. 263-08.

Aeraxon
Balaton
Repülő

Budapest, VII. legolcsób gyári árban
Szövetség u 27
Tel.: 32-6-94.

L é g y f o g ó

Deutsch Andor

SIDOL

fém-, ablak- és márvány-
tisztításra a legalkalmasabb!

Gözl Lipót „Sidol” vegyitermékek gyára Rt.
Budapest, VIII., Cserei u. 14. Tel.: 96-6-86, 96-8-27.

FEIN JENŐ

ü. v. pincérügynöksége, Budapest VII., Rákóczi út
80. Telf: J. 394-64. Szakképzett szállodai és ven-
déglői személyzetek elhelyező irodája. Óvadék-
képes főpincérek, szobaasszonyok közvetítése.

Fővárosi Sörfőző R. T.

Fősör Maláta Pezsgő

és

Mátyás Király (világos)

sörkülönlegességei **mindenütt** kaphatók.

ZIMMER FERENC

HALKERESKEDELMI R.-T.

*

Budapest, Központi Vásárcsarnok. Tel.: A. 854-48

FIÓKÜZLETEK: V., Gróf Tisza István u. 10. Tel.: A. 816-79.

VII., Rákóczi út 90. Telefon: J. 304-84.

IRODA: VIII., Horánszky utca 19. I. em. Tel.: J. 335-39.

A III. kézművesipari tár-
laton éremmel kitüntetve

Ludányi István

üvegcsiszoló, diszmu-üvegező és lükefoncsorozó
Budapest, VIII., Práter u. 59 c Telefon: 44-8-79

Legolcsóbb „HATTYU” ágytoll, pehely

Hygienikus toll gőztisztítás!

Budapest, VI., Király u. 10, II. udv. — Telefonhívó: 217-64.

Evőeszközök

krómozását, nikkelezését
éttermek részére legolcsóbban
végzi GRÄTZER FÜLÖP, Budapest, VII., Dessewffy
u. 26a. (Nagymező u. sarok) Telefon: 20-3-47.

Tükör- és üvegcsiszolások

sima és csiszolt tükrökben, csiszolt autóablakok, csorba
poharak és üvegek csiszolását jutányos árban vállalja

BURGER ANNA ÉS FIAI

Iroda: VIII., Stáhly u. 11. Tel.: 313-14. — Gyár: VII., Gizella út 53. Tel.: 960-91

Kölcsönedény

Telefonhívásra személyesen
teszek ajánlatot.

Kölcsönedény

KÁDÁR MIKLÓS, Budapest, VIII., Népszínház ucca 57. TELEF. 44-3-89. Vendéglőfelszerelési szaküzlete,
hitelesített üvegáruk, porcellán, alpacca, új és használt asztalok, székek.